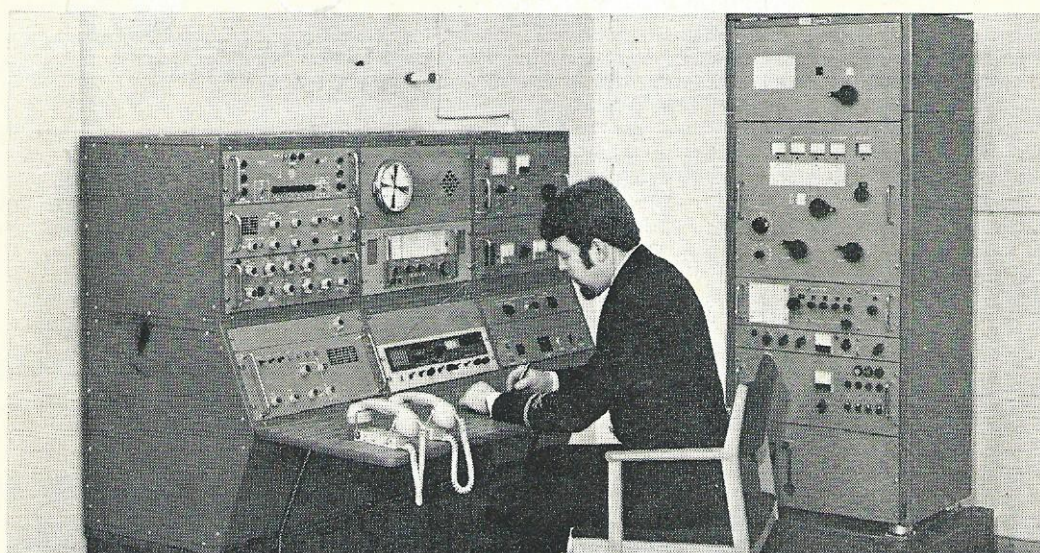

Radio-

SÄHKÖTTÄJÄ

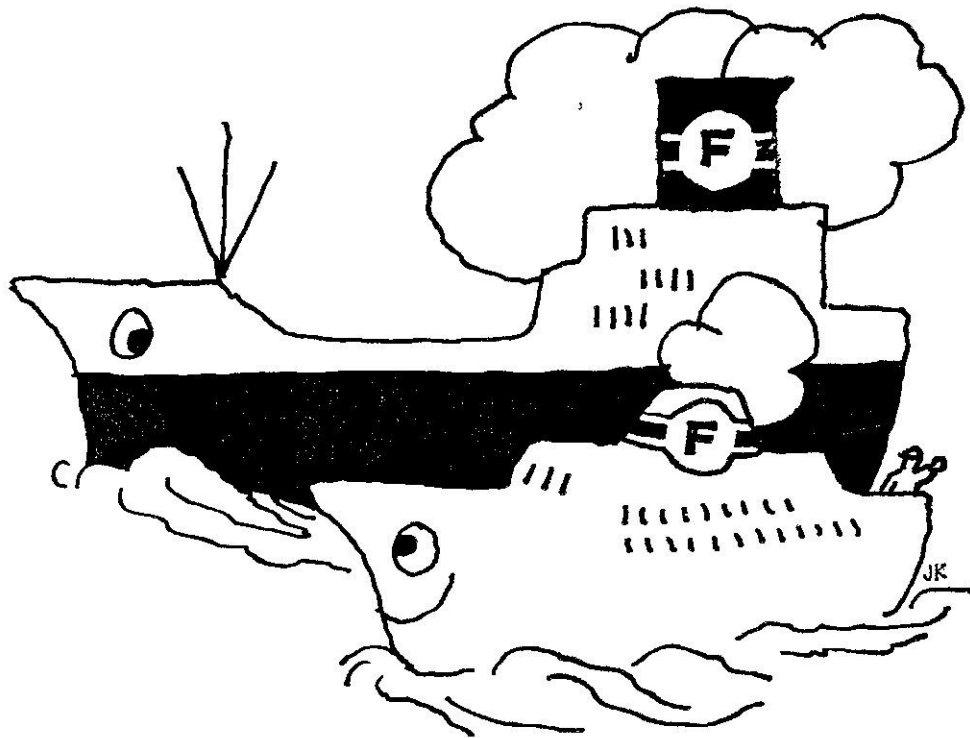

SSB-laivaradioasema MRU 502

STANDARD ELECTRIC PUHELINTEOLLISUUS OY
PL 53, 00381 Helsinki 38, puh. 55 01 81

Marine

Meidän poikamme merillä

Finnlines kuljettaa rahtia kuudella linjalla:

1) Amerikan itärannikolle, 2) Meksikon lahden rannikolle, 3) Englantiin, 4) Itämeren satamiin, 5) Välimerelle ja 6) Biskajalle. Finnhansa ja Finnpartner ovat meidän matkustaja-aluksemme Itämeren liikenteessä ja Itämerenristeilyillä, Finnpartner myös etelän risteilyillä. Nostetaanko ankkurit?

Finnlines

Korkeavuorenkatu 32
00130 Helsinki 13
Puh. 649 811

Radio-sähkötäjä

Kansainvälisten
radiosähkötäjien
äänenkannattaja

3 - 1974

25. vuosikerta

"Radiolennätin" 1930—31
"Radio OH" 1932—49
"Radio-sähkötäjä" 1950—

Julkaisija: Suomen
Radiosähkötäjäliitto r.y.,
Helsinki

Päätoimittaja:
Erkki Heikkinen

Tässä numerossa mm:

Koneavaimet kehittyvät ..	4
Uusi työehtosopimus	12
SR:n toimintaa ja tiedotuksia	14
Merimiesverosta	16
Utdrag ur SR:s verksamhet och meddelanden ..	17
Uusia radiosähkötäjiä ..	18
Radiosähkötäjä A. Jensenin työehtosopimusneuvottelut	20
Valtion virkaehtosopimukset	24
Erkki A Koiviston rahasto	25
Postilaatikko	27

KÄRPÄSISTÄKÖ HÄRKÄSIÄ?

Kun Virkamiesliitto (TVK-V) viime vuosina on allekirjoittanut virkaehtosopimukset, ei monikaan virkamiesyhdistys ole suojeasti seurannut menettelytapaa kuoppakorotusten kohdalla. Erittäin monen Virkamiesliiton jäsenyhdistyksen kohdalla kuoppakorotus on tämän hetken kiperin kysymys. Tämä koskee myös meidän liittomme virkamiesjäseniä.

Viimeksi kuluneiden vuosien aikana on tuntunut aivan siltä, että Virkamiesliitto (TVK-V) on tahallisesti jättänyt kuoppakorotukset neuvoteltaviksi työrauhavelvoitteen alaisina. Näin on valtion työmarkkinalaitys voinut sanella minne ja miten kuoppakorotukset annetaan. Selitykseksi ei riitä se, että aika on loppunut kesken. Kyllä kuoppakorotuksista olisi voitu neuvotella yleissopimuksen neuvottelujen rinnalla mikäli halua olisi riittänyt.

Nyt voidaan tietysti puolustautua sillä, että lopullisen neuvottelutuloksen hyväksyminen on alistettu liittovaltuustolle. Kun neuvottelut kuitenkin on viety siihen pisteeseen, että liittovaltuuston on suoritettava valintansa "kahdesta pahasta", käy kuten tämän kevään äänestyksessä, jolloin tuloksena oli sopimuksen hyväksyminen äänin 56 — 21. Hylkäämisen puolesta äänestäneiden enemmistö oli varmasti sillä kannalla, että kuoppakorotukset olisi ensin sovittava. Olihan liittovaltuusto monin ponsin mm. kokouksissaan 13. 4. 73 ja 16. 12. 73 velvoittanut hallituksen huolehtimaan siitä, ettei kuoppakorotuksista neuvotella työrauhavelvoitteen alaisena. Tämän lisäksi VL:n liittokokous 25. 5. 73 velvoitti hallituksen huolehtimaan siitä, että virkaehtosopimus neuvotellaan kokonaisuudessaan valmiiksi ennen allekirjoittamista.

Meidän liittomme kohdalla kuoppakorotustarve on erittäin suuri. Kun jäänmurtajien radiosähkötäjien palkkaluokat on viimeksi tarkistettu yhdellä palkkaluokalla vuonna 1963, niin jokainen ymmärtää mistä on kysymys. Muittenkin virkamiesjäsentemme kohdalla kehitys on ollut erittäin hidasta. Edellämämainitun vuoden jälkeen jäsenkuntamme, lukuunottamatta jäänmurtajasähkötäjiä, on saanut vain noin yhden palkkaluokan tarkistuksen, kun taas verrattavissa oleviin muihin valtion virkoihin on saatu monen palkkaluokan korotukset.

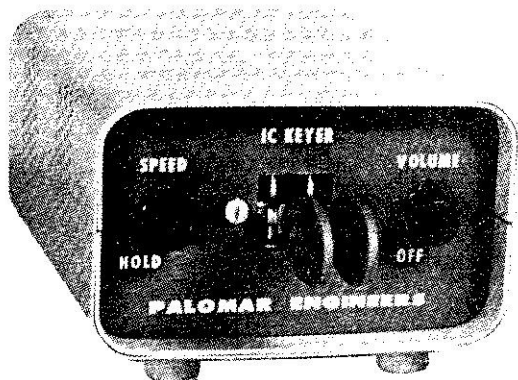
Kuulummekohan väärään keskusjärjestöön? Tätä kysymystä on sivuttu erittäin monissa keskusteluissa jäsenistömme keskuudessa. Jos tilanne ei korjaannu jo seuraavissa kuopparatkaisuihin, on tämä asia tuotava tosimelellä päivänvaloon. Muutenkaan ei tunnu mielekkäältä, että merenkulkijajärjestöt kuuluvat virkamiesjäseniensä osalta eri keskusjärjestöihin.

Pientä liittoamme tunnutaan kuitenkin arvostettavan silloin kun on kyse tukitoimista, kuten keväällä oli asian laita Virkamiesliiton lakkoorganisaatiota luotaessa. Kokonaisuuden kannalta on kuopparatkaisussa kysymys varsin pienistä summista, mutta meille ne ovat elintärkeitä. Pitääkö karpäsestä tehdä härkänen ennenkuin mitään tapahtuu?

Jos vielä palaamme tämän kevään ratkaisuihin virkamiespuolella, niin kylmä tosiasia on, että vanhempia ikäluokkia on selvästi sorrettu. On tietysti hyvä, että nuori uraansa aloittava ja velkaantunut ihminen saa heti kohtuullisen palkan, mutta tämän kevään ratkaisu ei auttanut edes heitä. Pääpaino sattuu muutaman vuoden palvelleisiin, heillä korotus on tyydyttävä. Mitä saivat jo kaikki ikäisänsä ansainneet? Ainoastaan vaivaisen yleiskorotuksen. Olisi odottanut, että samalla olisi saatu edes se paljon puhuttu kuudes ikälisä.

A. Karjalainen

KONEAVAIMET KEHITTYVÄT

Telexin tehdessä tulooan laivoihin ei morselähetyksenkään kehitys ole jäänyt pumpun messinkiosien muotoiluun. Nykyaikaisen elektroniikan ansiosta yhteydenotto esim. OFJussiin käy nappia painamalla.

ERILAISIA AUTOMAATTEJA

Puoliautomaatiksi sanotaan ns. Vibroplex-avainta, jossa viivat painetaan "käsityönä" erikseen ja pisteet taas tulevat puntin heiluttaman poikittaisliikkeen mekaanisen varren avulla. Tämä avaintyyppi oli aikoinaan ennen elektroonisen avaimen aikakaudta suosiossa, mutta koska sillä ei parhaasakaan tapauksessa saavuteta läheskään täydellistä CW:tä, on sen käyttö nykyisin vähentynyt melko olemattomiin.

Ennen transistorin valtakaudta rakennettiin automaattivaimet putkilla. Vielä 1972 Radio Amateur Handbookissa on kaksois-triodiin 12AU7 ja jyrkävähkön releeseen perustuva kytkentä. Homma perustuu kondensaattorien purkausaikoihin. Laite on melko kookas ja sen virrankulutus on suuri, joten se nykyisellä IC-aikakaudella on ilman muuta vanhentunut.

Seuraava vaihe oli yksi- tai kaksitransistoriset "klukkittimet", jotka kuitenkin käytöltään olivat hankalia ja niiden jälki oli kaikkea muuta kuin täydellistä CW:tä. Alan lehdissä ei näitä kytkentöjä ole näkynyt kymmeneen vuoteen.

Ennen IC-avaimia mahtuu kuvaan vielä Golden Key-tyyppinen useampitransistorinen avain, jollaistella päästiin jo varsin hyvään tulokseen. Etuna on pieni virrankulutus, vaikka laitteen koko säilyi varsinkin GK:n tapauksessa melko suurena. Golden Keyn esittely jäljempänä.

Integroitujen piirien tultua markkinoille ja niiden tyyppivalikoimien laajettua alkoi automaattivaimien suunnittelijoilla

Motto: Asemat pitäisi voida tunnistaa kutsumerkistä eikä omalaatuisesta käsialasta tai lähettimen äänestä.

kulta-aika. Viime vuosina ovat alan lehdet olleet täynnä toinen toistaan pienempiä sovellutuksia. Laitteiden koko on saatu pieneksi, samoin virrankulutus, ja lisäksi on saatavissa digitaalisella näytöllä varustettuja sähkötysnopeusmittareita ja useilla muistipaikoilla varustettuja ohjelmoitavia "minitietokoneita".

Eräänlainen poikkeama on kirjoituskoneen näppäimistöllä varustettu "sähkötysavain", joka antaa konekirjoitetun tekstin valmiina CW-merkkeinä ulos halutulla nopeudella.

SÄHKÖTYS VANHANAIKAISTA?

Sähkötys ei ole mitä tahansa kantoaallon katkomista, vaan digitaalisen luonteensa takia erittäin moderni viestintämuoto. Digitaalisuus perustuu 1- tai 0-tilaan, kantoaalto on siis olemassa tai sitä ei ole. Sähkötyksen suurempi tehokkuus esim. SSB:hen nähden on siinä, että vastaanottajan tarvitsee kullakin hetkellä saada selville vain onko signaali olemassa vai ei. Nykyisin ollaan muussakin tietoliikenteessä jälleen palauttamassa digitaaliseen tiedonsiirtoon. Myös puhetta siirretään digitaalisesti.

Radiotaajuuksia säästävänä viestintämuotona CW on ylivoimainen. Mikään muu viestintäsystemi ei mahdu niin kapealle kaistalle. Esim. 60 merkin minuuttivauhti vaatii 10,4 Hz:n kaistan ja 240 merkin minuuttivauhti 42 Hz:n kaistan.

CW-merkit ovat aina pisteen pituuden kerrannaisia. Viivan pituus on 3 pistettä, merkin eri osien väli 1 piste, merkinväli 3 pistettä ja sananväli 7 pistettä. Tästä kerrannaisuudesta johtuen automaattivain on helppo rakentaa antamaan parasta mahdollista CW:tä. Lähetyspuolella on siis IC-piireistä varsin paljon hyötyä.

Vastaanotossa automatiikalla sen sijaan ei ole paljoakaan käyttöä. Tietokone voidaan kyllä opettaa lukemaan CW:tä, mutta se ei osaa erottaa lähetyksestä kaikkia häiriöitä ja vaatii lisäksi ehdottoman oikeasuhteista

antaa. Sellaista käsiantoa, jota tietokone pystyy lukemaan, löytyy todella harvoin. Ihmiskorvan venyvyyttä käsialan suhteen ja virheidenerottelukykä ei korvaa mikään muu filtti.

Keimolassa esitteli eräs radioamatööri muutama vuosi sitten harrastustyönä teke- määnsä automaattista CW-lukijaa, NOVA-pientietokoneeseen yhdistettyä kaukokirjoitinta. Aparaatin luki kyllä vastaanottimesta tulevan häiriöttömän koneannon virheettö- mästi, mutta käsin annetun tekstin ymmär- tämisestä ei juuri tullut mitään. Onhan sel- vä, että piste/viiva-suhteen ja sanavälien on melkoisella tarkkuudella oltava oikein, muu- ten kone lukee ne joksikin muuksi kuin oli tarkoitettu. Toleranssi on pakostakin alle yhden pisteen pituinen. Jos siis annetaan kahden pisteen pituinen merkki, voi kone lukea sen yhtä hyvin viivaksi kuin pisteeksi.

HYVIÄ AVAINNUSOSIA VAIKEA SAADA

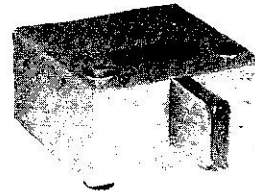
Joissakin kaupallisesti myytävissä auto- maattiavaimissa on avainnusa sijoitettu itse avaimen yhteyteen, asia, josta sinänsä ei ole mitään pahaa sanottavana. Suurin osa avaimista kuitenkin myydään ilman avainnusa, ja tästä saattaa aiheutua vai- keuksia. Vaikka itse elektroniikka pelaisi moitteettomasti, pilaa huono avainnusa koko systeemin.

Suomesta on ainakin jokunen vuosi sitten saanut Vibroplexin tekemää yksivartista avainnusa, joka ulkonäöltään muistuttaa lyhennettyä Vibroplex-puoliautomaattia. Tä- mä avainnusa on melko käyttökelpoinen, vaikka kokemuksen mukaan sen kontaktit laivakäytössä tuppasivat joskus hapettu- maan ja se vaati säännöllistä puhdistusta. Nimi kannattaa pitää mielessä.

Kotimaisista tuotteista mainittakoon Sil- ver Key, jota on markkinoitu mm. Golden Key:n yhteydessä. Tätä kirjoitettaessa se oli kuitenkin loppunut mm. Yleiselektroniikasta. Silver Key on kaksivartinen, joten ns. "pu- ristusanto" on mahdollista (engl. squeeze). Silver Key:n mekaaninen kestävyys varsinkin rannikkoasemakäytössä on osoittautunut huonoksi, ja lisäksi se on hankala säätää yksilölliseksi edellisen käyttäjän jäljiltä. Laivakäytössä edelläolevat seikat eivät ole

Feather

Touch Key

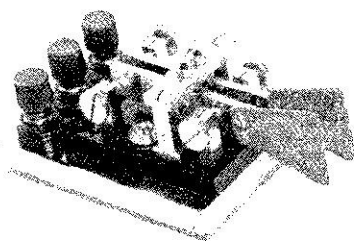
ratkaisevia, joten Silver Key puolustanee paremman puutteessa paikkaansa radiohy- tissä. Hinta on ollut 90,— Mk:n paikkeilla, usein olisi valmis maksamaan enemmänkin kunnan avainnusa jos sellaisen jostain saisi.

Tähän sitten loppuvatkin mahdollisuudet ostaa avainnusa Suomesta. On kummalli- ta, ettei mikään firma ole ottanut asiakseen maahantuoda kunnan avainnusa, koska puute on kova myös amatöörien puolella. Markkinoita olisi kunnolliselle kotimaiselle- kin tuotteelle.

Tee-se-itse miehen kannattaa yrittää hom- mata jostain kaksi pienikokoista tavallista "pumppua" ja sovittaa ne vastakkain jolle- kin tarpeeksi tukevalle ja painavalle alus- talle. Tällöin kummassakin varressa on yleensä tarvittavat säädöt valmiina. Nupit kierretään irti ja niiden tilalle sovitetaan sopivasti muotoillut plexipalat. Ylijäämä- pumppuihin ei siis kannata suhtautua ylen- katseellisesti.

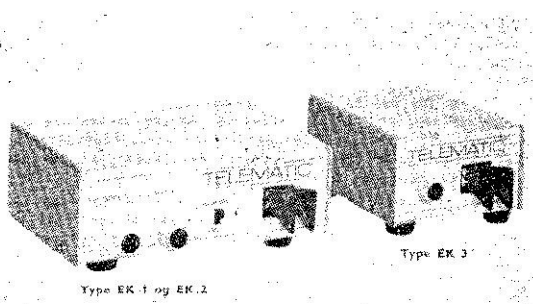
Eräs mielenkiintoiselta vaikuttava avain- nusa on Data Engineering Inc:n USA:ssa myymä elektrooninen Feather Touch Key, jota allekirjoittaneet eivät valitettavasti ole päässeet kokeilemaan. Laitteessa ei ole lain- kaan liikkuvia mekaanisia osia, avainnusa perustuu pelkkään käden kosketukseen. Sa- malla periaatteella toimivat nykvisin eräät sähkökirjoituskoneet ja laskukoneet. Tä- "hövhenkosketus" avainnusa toimii joko vaihtovirralla tai 12 V:n paristolla ja sitä voidaan käyttää joko yksi- tai kaksivartisen avainnusan tapaan. Kontaktien likaantu-

→

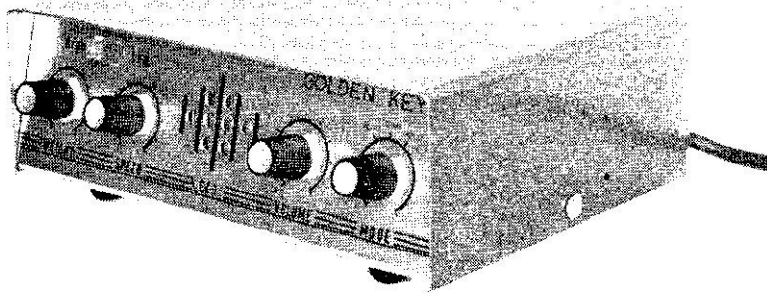

Telematic M2

RS 3/74

Telematic EK1+2 ja EK3

Golden Key
GK-1

misesta ei ole vaaraa ja mekaanisia säätöjä ei tarvitse tehdä. Hinta on noin 25 \$ USA:ssa.

Mikäli avainnusa ei tahdo pysyä paikallaan pöydällä esim. keinuvasa laivassa, on eräs mahdollisuus kiinnittää se pöydälle Sini-Tarra merkkisellä "purukumilla". Koettu ja hyväksi havaittu keino. Muutenkin tuo Sini-Tarra on varsin käyttökelpoista laivassa, se pitää vaikkapa kaljamukin pöydällä tuulisissa olosuhteissa.

GOLDEN KEY GK-1

Tämä kotimainen automaattivain lienee varsin monelle jo tuttu, onhan se ollut käytössä jo vuodesta 1964 alkaen. Se on mm. Keimolassa eniten käytetty avain, ja varsin usea laivasähköttäjäkin on ehtinyt sen ostaa.

Rakenteeltaan ja toteutukseltaan on Golden Key kuitenkin auttamattomasti vanhentunut, mutta laitteen yleisyyden vuoksi lienee paikallaan tarkastella sen toimintaa hieman tarkemmin. Mainittakoon, että GK-1 on tätä kirjoitettaessa loppumyynnissä Yleiselektroniikka OY:ssä hintaan 190 Mk valmiiksi kytkettynä. Rakennussarjoja ei liene enää saatavissa.

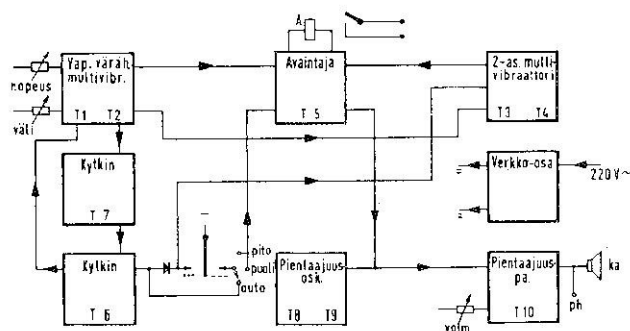
Avaimen perusidea on, että viivat ja pisteet muodostetaan samalla oskillaattorilla.

Tästä on hyötynä se, että nopeutta ja merkitaakosuhdetta voidaan säätää yhteisesti ilman, että mikään suure suhteessa muuttuu. Kaikenkaikkiaan pisteet, viivat ja välit muodostetaan kahdella multivibraattorilla, ja kytkentä takaa loppuun saakka menevät vääristymättömät merkit kaikilla nopeuksilla vaikka käyttäjä ajoittaisikin ne väärin. Ohessa GK-1:n lohkokaavio.

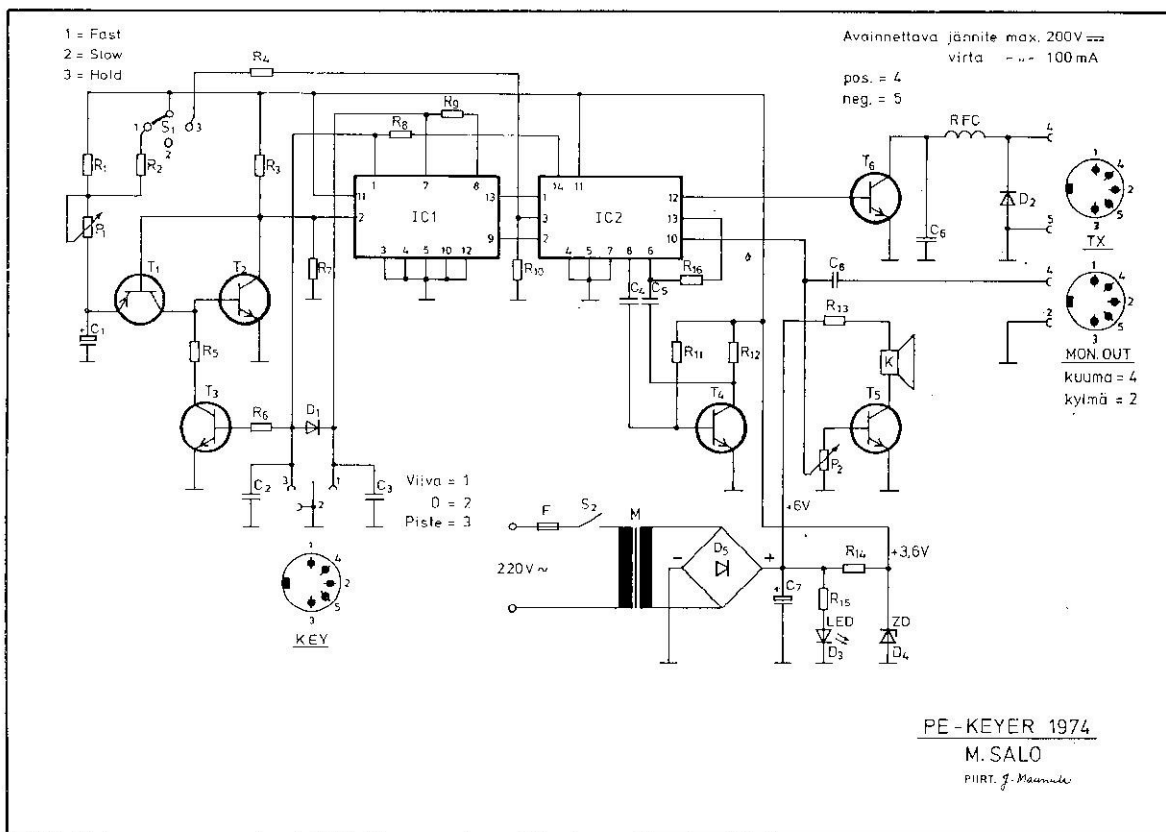
GK-1:n avainnusa nopeus on n. 40–300 merkkiä/min. kahtena portaattomasti säädettävänä toisensa lomittavana alueena. Merkkisuhde on säädettävissä. Tehonkulutus 220 V 6 VA. Laite toimii jopa 50 % jännitteenvaihteiluilla puoleen tai toiseen.

Avaintajana on tyhjiörelle kullatuilla koskettimilla. Rele voidaan tarvittaessa jättää pois ja lähetintä voidaan avainta suoraan transistorilla T 5. Edellytyksenä tällöin on, että transistorin jännite- ja virta-arvot ovat riittävät ja napaisuus oikein.

Vanhojen laivalähettimien kanssa GK-1 on pelannut mukavasti, koska rele kestää melkoisen avainnusa-virran/-jännitteen, ja suhteen säädöllä voidaan auttaa lähettimen omaa hidasta relettä "parempaan suoritukseen" säätämällä piste pitkäksi, jolloin lähettimen rele antaa oikean pituisen pisteen eikä vain raksahdusta. Tällöin myötäkuuntelu avaimen summerista tuottaa tietenkin vaikeuksia.

Golden Key GK-1
lohkokaaavio

PE-KEYER

Esimerkkinä nykyaikaisesta IC-avaimesta julkaisemme erään kotimaisen avaimen kytkentäkaavion. Valitettavasti emme onnistuneet saamaan kuvaa laitteesta mukaan.

PE-Keyerin avainnustapahtuu transistorilla, jolloin maksimi avainnustava jännite on 200 V ja virta 100 mA, tai, mikäli toivotaan suurempaa avainnustajännitteen kestoisuutta, voidaan avain varustaa releellä. Kytkimellä on valittavissa kaksi toisensa osittain peittävää nopeusaluetta (n. 50–200 merkk./min.) tai pito-asento esim. lähettimen viritystä varten.

Kirjoittajien mielestä on laitteessa kaksivartista avainnustosaa käytettäessä eräs hankaluus, nimittäin molempia avainnustosavarsia yhtä aikaa painettaessa tulee avaimesta viivoja. Esim. GK:ssa on pisteprioriteetti, ja laiska käyttäjä oppii pian melkein jatkuvasti pitämään viivapuolta painettuna ("squeeze"-systeemi). PE-Keyeriinkin on kuulemma piste-etuoikeus suunnitteilla. Yksivartista avainnustosaa käytettäessä tällä ominaisuudella ei ole väliä.

Suhteen säätöä ei ole, eikä sitä nykykaisen lähettimen yhteydessä tarvitakaan, koska ulos tulee aina optimisuhteista CW:tä. Laitteen koko on varsin pieni ja siten se on

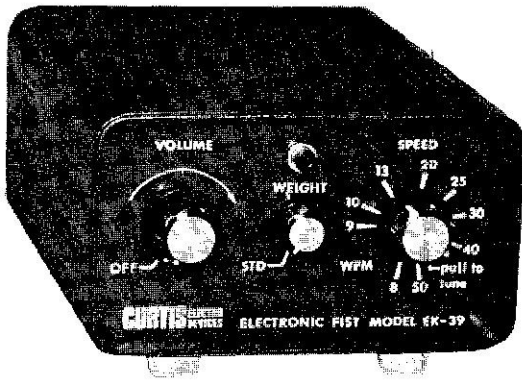
helppo kuljettaa mukana esim. laivaa vaihdettaessa.

Hankala puoli tämän laitteen suhteen on se, että sitä tehdään varsin pieniä sarjoja tilaustyönä. Tällä hetkellä laitetta on rajoitetusti saatavana, myöhempi toimitusaika n. 1–3 kk. Hinta on nykyisten tietojen mukaan 220 Mk ilman avainnustosaa. Halukkaat voivat kysellä tarkemmin osoitteesta Matti Salo, Matinkulma 5 D 30, 02230 Matinkylä, puh. 90-880 213.

Mainittakoon, että laite on ollut parissa jäänmurtajassa käytössä jonkin aikaa tyydyttävien tuloksin.

OHJELMOITAVILLA MUISTEILLA VARUSTETUT AVAIMET

USA:n markkinoilla on tällä hetkellä ainakin kaksi ohjelmoitavilla muisteilla varustettua automaattiavainta. Laitteet ovat muuten tavanomaisia IC-piireillä toteutettuja automaattiavaimia, mutta niihin on lisätty mahdollisuus tallettaa muistiin erilaisia sanomia etukäteen. Näitä etukäteen ohjelmoituja sanomia voidaan syöttää avaimesta ulos vain yhtä nappia painamalla joko kerran, tai siten, että avain automaattisesti jonkun ajan kuluttua toistaa saman sanoman.

Curtis EK-39

Nämä muistit ovat modulumuotoisia yksiköitä, jotka voidaan helposti irroittaa. Laitteet on varustettu pienellä muistikapasiteetilla perushintaan sisältyvänä, ja lisämuisteja saa ostaa erikseen tarpeen mukaan. Muistiin voidaan tallentaa joko lyhyitä rutiiniviestejä ("QRZ DE OFJ?") tai kokonaisia sähkösanomia esim. sokkoantoa varten.

Muistin koko ilmoitetaan biteissä. Tässä yhteydessä yksi bitti tarkoittaa yhden pisteen vaatimaa tilaa. Viivan pituus on siis 3 bittiä, merkin eri elementtien väli 1 bitti, kirjainväli 3 bittiä ja sananväli 7 bittiä. (Esim. S-kirjaimen pituus on 5 bittiä, Y-kirjaimen pituus 13 bittiä ja pisin merkki nolla on 19 bittiä pitkä).

Keskimäärin voidaan yhden sähkötyömerkin laskea sisältävän 10 bittiä. Tuhannen bitin muistiin voidaan siis ohjelmoida noin 100 sähkötyömerkkiä. Englanninkielisessä tekstissä yhden sanan pituus on keskim. 5 sähkötyömerkkiä, joten 1000 bitin muistiin saadaan ohjelmoitua 20 sanaa pitkä englanninkielinen viesti. Suomenkieliset sanat ovat keskimäärin hiukan pitempiä, mutta niitä tarvitaan vähemmän, joten itse asian vaatima tila lienee samoissa lukemissa. Esim. 8x1000 bitin muistiin saadaan jo n. 160 sanaa pitkä viesti.

MEMORY-MATIC 8000

Laitteessa on 8 kpl. 1000 bitin muistipaikkoja, jotka valitaan etulevyssä olevalla yliheittimellä. Muistin ohjelmointi tapahtuu kääntämällä yliheitin asentoon "MEMORY PROGRAM" ja tavalliseen tapaan avaintamalla viesti. Kun muistitilasta on jäljellä enää 50 bittiä, muuttuu monitorin tarkkailuääni korkeammaksi varoituksena siitä että muisti on täyttymässä.

Muistia "ladattaessa" on tietysti annettava mahdollisimman hyvää CW:tä, ja mikäli operaattori epäroi pitempään kuin sanavälin pituus, pysähtyy oskillaattori automaattisesti, jottei muistitilaa mene hukkaan tyhjän panttina.

Sanomat muistista voidaan lähettää joko käsin nappia painamalla, tai sitten avaintoistaa itse sanoman halutun ajan kuluttua. Tuo aika voidaan säätää muutamasta sekunnista useisiin minuutteihin. Muistista tuleva sanoma voidaan keskeyttää missä kohtaa tahansa ja jatkaa antamista tavalliseen tapaan avainnussosalla. Samoin voidaan muisti hetkeksi pysäyttää, jotta avainnussosalla saadaan tehtyä joku lisäys väliin, jonka jälkeen muisti antaa sinne taltioidun sanoman loppuun.

Itse avaimessa on sekä piste että viivamuisti, tai molemmat. Valinta suoritetaan etulevyssä olevilla kytkimillä. Avainnussosale on jyhkeää luokkaa, 300 V/1 A, joten avain sopii melkein lähettimeen kuin lähettimeen. Virtalähde 115/220 VAC 50/60 Hz. Valmistaja Data Engineering Inc, Kalifornia, USA. Laitteen hinta varustettuna 3:lla 500 bitin ja yhdellä 1000 bitin muistilla on jenkeissä 400 taalan luokkaa. 1000 bitin muistimodulit maksavat alle 40 \$ kappale.

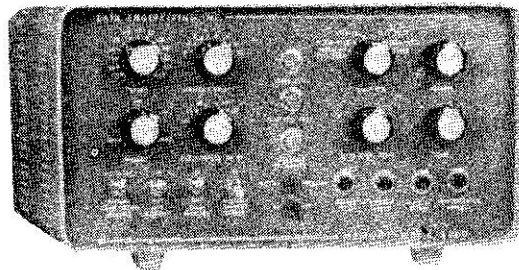
CURTIS EK-420 & KM-420

EK-420 on automaattivain, jonka täydennykseksi muisti KM-420 on tarkoitettu. Laitteet on pakattu samanlaisiin koteloihin, ja muisti on tarkoitettu sijoittamaan itse avaimen päälle (ks. kuva) sen käden lähelle, joka ei ole sidottu avainnussosan käyttämiseen.

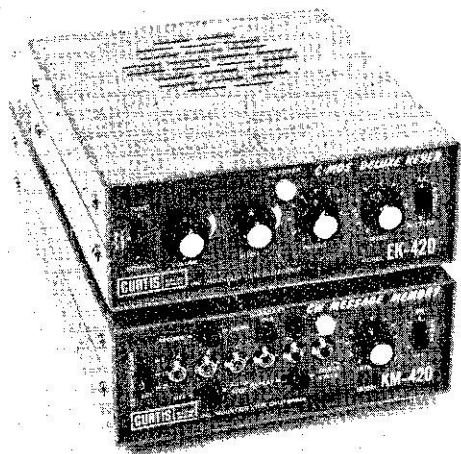
Muisti sisältää 18 IC-piiriä, kolme transistoria, 18 diodia ja kaksi 1024 bitin read/write MOS tietokonemuistia. Muisteja ohjataan kolmella neliasteisella synkronoidulla laskimella. Eri muistisysteemejä ohjataan 256 bitin read-only muistilla.

Normaalisti KM-420 on varustettu 1024 bitin muistilla, mutta lisälaitteena saadaan ostaa toinen samanlainen muisti, jolloin kapasiteetti lisääntyy n. 200 CW-merkkiin. Tämä vastaa noin 40 sanaa, eli riittää hyvin normaalipituisen sanoman varastointiin.

Muistiin voidaan ohjelmoida joko yksi pitkä sanoma tai neljä lyhyttä tai joku yhdistelmä, esim. yksi melko pitkä ja kaksi lyhyttä tms. Ohjelmat valitaan käyttökytkimellä "ORGANIZATION" 1, 2 tai 3. Ohjelmanapeilla valitaan muistin neljännekset A, B, C tai D tai kaikki nämä yhdessä.

Memory-Matic 8000

Curtis EK-420+KM-420

Ohjelmointi tässäkin avaimessa tapahtuu "RECORD"-asennossa tavalliseen tapaan avaintaen. Käyttöohje suosittelee vaundin hidastamista muistiin annettaessa noin 25 — 50 merkk./min. nopeudelle, jolloin virheiden määrä pienenee. Operaattori, joka on tottunut vapaasti juoksevaan kello-oskillaattoriin, pystyy kuitenkin vaivatta ohjelmoimaan muistia 100 tai 125 merkin minuuttivauhdilla.

Automaattinen pysäytys tapahtuu tarvittaessa joko ohjelmoitaessa tai ohjelmaa toistettaessa jos annossa on puolentoista sananvälin mittainen tauko. Tämän tarkoituksena on, että muisti palaa alkuun sanoman loputtua vaikka muistissa olisikin vielä ohjelmoimaton tilaa. Jos muistiin on ohjelmoitu esim. "DE OIXX" ja puolentoista sananvälin tauko, palaa muisti heti alkuun ja sama voidaan välittömästi toistaa. Ohjelmoitaessa on kuitenkin oltava tarkkana, ettei turhia sananväliä pitempiä taukoja pääse muodostumaan.

"RECYCLE"-asennossa avain toistaa samaa sanomaa joko välittömästi tai max. 10 sekunnin tauon jälkeen. Toisto loppuu kuitenkin automaattisesti, jos avainnususalla annetaan jokin kesken muistissa olevan sanoman. Kesken muistin toistoa voidaan avainnususalla antaa lisäyksiä ja jatkaa siten välittömästi muistissa olevan sanoman antoa.

Kun muistin ulostulo ei ole toiminnassa, palaa etulevyssä oleva vihreä lamppu kirkkaasti, laite on siis vapaa käsiavainnukselle. Toinen lamppu ilmaisee milloin muistin neljäsnes on ohjelmoitaessa tulossa täyteen ja vain muutamia kirjaimia mahtuu enää muistiin.

Lisälaitteena on saatavissa kauko-ohjain, joka voidaan sijoittaa avainnususosan yhteyteen, jolloin muistia voidaan ohjata samalla kädellä jolla avainnususaa käytetään.

Curtis EK-420 avaimen hinta on USA:ssa noin 140 \$ ja KM-420 muistin hinta n. 300 \$.

RS 3/74

MITÄ HYÖTYÄ MUISTISTA?

Hinnaltaan nämä ohjelmoitavat avaimet ovat melko kalliita, ja ohjelmoinnin antama todellinen hyöty lienee kyseenalainen. Kuitenkin ohjelmointimahdollisuus pistää mielikuvituksen mukavasti liikkeelle, ja pienellä miettimisellä jokainen varmasti keksii joutain rutiiniviestejä, jotka voisi muistiin sijoittaa.

Laiva-asemalla voitaisiin ohjelmoida seuraavanlaisia pätkiä: "OFJ3 OFJ3 OFJ3 DE OIXX OIXX QSW 624 OFJ3" yhteen muistiin ja muut OFJ:n lähetinnumerot muihin. TR, joka joudutaan antamaan useammalle asemalle, voidaan ohjelmoida muistiin, samoin esim. vastaus rannikkoaseman QRC?-kysymykseen.

Rannikkoasema voisi käyttää mm. seuraavia lauseita:

"QRZ DE OFJ"

"PSE LSN?"

"CC 50 CTMS LL 36 CTMS"

"QSL NR 1 TU SU HEI"

"QRL PSE AS" jatkuvasti toistettuna jne. Sökkona annettavat sanomat voisi ohjelmoida muistiin ja samoin kaikenlaiset CQ-luonteiset tiedotukset, esim. "REMEMBER MOTHERS DAY" jne.

Jos tästä jatketaan vielä ajatusleikkiä eteenpäin, voitaisiin rannikkoasemalla ajatella pientietokonetta muistiyksikkönä. Siihen saisi ohjelmoitua rajattoman määrän erilaisia viestejä, ja ohjelmointi voitaisiin suorittaa suoraan kaukokirjoitinpäätteellä kirjoittaen. Samoin liikenneuuttelo olisi jatkuvasti automaattisesti ajan tasalla ja siihen syötetty kutsumerkki etsisi automaattisesti oman aakkosjärjestyksen mukaisen paikkansa muistista. Liikenneuuttelo voitaisiin lähetetyksi nappia painamalla. Tietokone voisi samalla korvata nykyisen channel-anturin ja se vaihtaisi myös bandit automaattisesti aikataulun mukaisesti valomerkkien indikoidessa operaattorille mitä bandia milloinkin päivystetään... Mutta se taas on ihan toinen juttu kuten Kipling sanoisi.

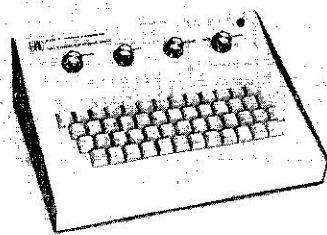
Näistä muistilla varustetuista automaattisista avaimista voidaan todeta niiden olevan kalliita leluja, mutta esim. joululahjaksi saatuna ne olisivat varmasti yhtä mieluisia kuin mekano pikkupojalle!

SÄHKÖTYSKIRJOITTIMET

Ainakin USA:n markkinoilla on jo jonkin aikaa ollut pari kirjoituskonetyyppiä: morsekirjoitinta. Niiden näppäimet ovat yleensä peräisin jostain kaukokirjoittimesta, mutta niiden koko on huomattavasti pienempi kuin kaukokirjoittimien. Oheisessa kuvassa Hal MKB-1 tyyppinen kirjoitin.

Laitetta käytetään seuraavasti: Operaattori painaa haluamansa kirjaimen näppäintä ja ulos tulee ko. CW-merkki. Nopeus säädetään laitteessa olevalla potentiometrillä. Mikäli näppäintä painetaan tarpeeksi kauan,

→

Hal
MKB-1

tulee ulos sarja samoja merkkejä. Koska CW-merkit ovat eri pituisia, täytyy operaattorin painaa pitkien merkkien (J, Y, Q ja nolla) näppäimiä pitempään kuin lyhyiden. Tottunut konekirjoittaja samoin kuin myös vasta-alkaja tarvitsee jonkin verran harjoittelua pystyäkseen näppäilemään eri merkit eri pituisina.

On myös laitteita, jotka sisältävät muuttaman merkin mittaisen muistin, jonka kautta kaikki merkit tulevat ulos. Tällöin kirjoitusvaiheessa ei eri pituuksista tarvitse välittää, vaan kone ajoittaa merkit ja välit muistin yhteydessä sopivan pituisiksi.

MKB-1:ssä ei ole muistia, ja niinpä operaattorin asiana on myös pitää sopiva tauko merkkien ja sanojen välissä. Melko lyhyellä harjoittelulla laitteella on mahdollista antaa täysin virheetöntä koneannolta kuullostavaa CW:tä. MKB-1 maksaa USA:ssa valmiiksi koottuna 275 \$, rakennussarjan hinta on 100 taalaa vähemmän. Nykyisillä komponenteilla pystyy kuitenkin vastaavan laitteen itse koamaan huomattavasti halvemmalla, mikäli vain onnistuu jostain saamaan näppäimet kohtuuhintaan. Rakennusohjeita on viime

aikoina näkynyt mm. amerikkalaisissa amatöörien lehdissä.

AUTOMAATTIAVAINTA HANKITTAESSA HUOMIOON OTETTAVAA

Tässä puhumme nyt tavallisista automaattiaivaimista ja jätämme muistit ym. hienoudet erikseen harkittaviksi.

Avainnusreleen tai -transistorin jännite- ja virtakestoisuus on usein varsin tärkeä tekijä. Ellei lähettimen käsikirjasta löydy valmiita arvoja, on ne helppo mitata yleismitarilla suoraan avaimen johtojen yli. Joskus jännite saattaa olla jopa pari sataa voltia, joten mittaria on syytä varoa!

Mikäli avaimen avainnuspuoli ei kestä lähettimen avainnusta sellaisenaan, voidaan käyttää pienivirtaista esim. paristolla toimivaa nopeaa välirelettä. Tietysti on parempi, mitä vähemmän releitä avainnussysteemissä on, mutta välireleellä päästään kyllä paremman puutteessa tyydyttävään tulokseen.

Olisi hyvä, jos automaattiaivain toimisi sekä verkko- että paristovirralla, joissain vanhoissa laivoissahan on tunnetusti vaikea löytää mistään 220 V:n vaihtovirtaa.

Avainnusosa, tai itse avain, mikäli se sisältää avainnosan, tulisi olla riittävän painava, jotta se pysyy paikallaan avainnettaessa.

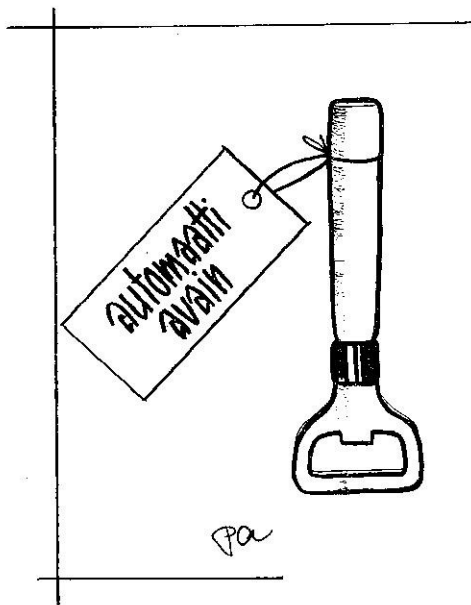
Jos avaimessa on sisäänrakennettu avainnusosa, tulisi siinä silti olla mahdollisuus ulkopuolisen avainnosan käyttöön.

Monitoori-kovaaänisen tulisi olla laitteessa sisäänrakennettuna, ja monitoorissa tulisi olla ulostulokosketin esim. vastaanottimen kuulokeplugiin kytkentää varten.

Loput asiat ovat lähinnä henkilökohtaisista mieltymyksistä kiinni. Kaksi- tai yksivartinen avainnusosa sen mukaan onko operaattori tottuneempi käyttämään ns. "squeeze"-systeemiä vai ei. Kaksivartisella avainnosalla molempia yhtä aikaa painettaessa lienee piste-etuoikeus mukavampi.

Piste- tai viivamuisti (tai molempien yhdistelmä) ovat hienouksia, joista totuttelun jälkeen lienee hyötyä. Esim. pistemuisti tarkoittaa sitä, että jos ulostulevan viivan aikana painetaan pistepuolta, antaa avain viivan loputtua pisteen ulos vaikka sitä ei enää siinä vaiheessa painettaisikaan.

Jos laivan avainnusrele on toivottoman hidas, kuten joissakin vanhoissa laivoissa on asian laita, on säädettävästä suhteesta eräänlaisena poppakonstina hyötyä. Muuten ei suhteen säätöä tarvita, koska nykyaikaisissa lähettimissä on nopea avainnus ja IC-avaimet antavat täydellistä CW:tä piste/viivasuhteessa 1:3. Miksipä sitä täydellistä Morseä siitä vääristelemään! (Muuten olemme sitä mieltä, että tosi huonoissa kuuluvuolosuhteissa automaattianto aina voittaa käsiannon, kunhan muistetaan hidastaa vauhtia tarpeeksi. Tasainen suhde ja vakio-

Keimolan kuulumisia

Äitienpäiväliikenteen tiimoilta seuraavia havaintoja sekä vihjeitä.

1. Sanoman tekstin antovaiheessa ei ole syytä antaa nollaa 0:na tai t:nä, vaan kunnan 5-viivaisena nollana. Nimittäin, koneella suoraan vastaanotettaessa, ei aina osaa varautua ottamaan merkkiä oikeana ja tuolloin tulee kiire kun pitäisi korjata väärin lyöty kirjain.

2. Kukkasaikheissa esiintyy usein kukkien saajan osoitteessa talon numero esim. 12/a/30, jolloin kauttamerkkejä ei ole useinkaan laskettu. Näin annettuna olisi ylläoleva tekstissä kaksoissana (vaikka osoitteessa ei kauttamerkkejä lasketakaan), joten joko sanoman tekstissä olevat kauttaviivat pois tai sitten lasketaan kaksoissanaksi. Osoitteessa on kuitenkin mielestäni suositeltavaa antaa kauttaviivat aina selvyiden vuoksi.

3. Vinkki: Henkilöpuhelumaksu on nykyisin Suomeen 1 Mk. Kun esim. HF-puhelu tilataan ja tilaaja itse kysyy ao. henkilöä puhelimeen, voi sattua, ja sattuu usein, ettei haluttu henkilö ole paikalla. Samoin keskukselta pyydettyä henkilöä ei saada heti kiinni, vaan saattaa mennä 3 minuuttia tai enemmänkin ennenkuin hänet tavoitetaan langan päähän. Tällöin menee 3 minuutin maksu, joka nykyisin on 13,95 Mk, eli henkilöpuhelu tilattuna olisi säästynyt em. summa. Tosin markan arvon huomioon ottaen, plus laivapaikat jne..., onko tuo rahamäärä niin suuri, mutta jos itse sen maksaisin, niin hp/avi...

4. Numeroiden collaus sanoman annon jälkeen olisi hyvä antaa poikkeuksetta, joudumme nimittäin sen joka tapauksessa naputamaan vastaanotettaessa sanoman loppuun,

nopeus auttavat jopa arvaamaan jonkun merkin...)

Lopuksi yksi varoitus vasta-alkajille: Opetelkaa ihmeessä ensin kunnolla käyttämään automaattia, vaikkapa antamalla harjoituksen vuoksi pari romaania läpi, ennenkuin tulette sillä bandille räpiköimään. Automaatti on hyvä renki mutta itsepäinen isäntä!

Työryhmä: Esko Heino
Erkki Heikkinen

Lähteet:

Radioamatööri 10/1965, 6-7/1967 ja 9/1973
QST Oct./1973 ja Nov./1973

joten ilman collausta tulee laivallekin tyhjää odotusaikaa. Ja sitäpaitsi collaus osaltaan auttaa sanoman oikeellisuuden varmistamisessa.

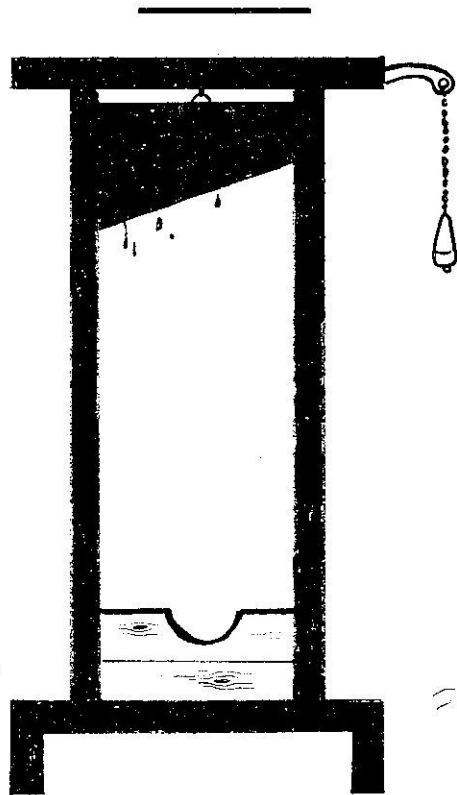
5. TR:n anto satamasta lähdetessä ja satamaan tullessa on syytä suorittaa. Mieluummin vielä QTP CL vaihe olisi tärkeämpi kuin QTO. Varustamot nimittäin usein yrittävät saada jonkun tiedotuksen laivalle viime tipassa. Samoin puhelujen tilaajille voimme sanoa suoraan, että laiva meni sisälle ja lähtee silloin ja silloin, joten nyt emme voi puhelua toimittaa. Näin säästytään turhilta odotuksilta (maissa oleva puh. tilaaja) sekä turhalta TFC-listalla esiintymiseltä.

6. Siitä listan kuuntelusta taas seuraa: Jos ei ole minnekään kiirettä (kahville, toisten rannasemien listat tms.), kannattaa kyllä kuunnella se lista loppuun asti. Harva se päivä sattuu listan antoaikana tulemaan liikennettä laivalle jonka kutsu on jo mennyt, ja tällöin "nopea" kuuntelija jää uskoon ettei siellä Hesassa taaskaan ollut mitään.

Muutoin äitienpäivä meni hyvin, itselläkin oli aamu- ja yövuoro, sano.

Tapsa

PS. OHG2:n listat klo 0855, 1255 ja 1855 GMT.

"PÄÄLÄHETIN"

UUSI TYÖEHTOSOPIMUS

Huhtikuun 30 päivänä 1974 allekirjoitettiin liiton ja Merenkulun Työnantajaliitto ry:n ja Ålands Redarförening rf:n välillä laivaradio-sähköttäjiä koskeva työehtosopimus, joka on voimassa 1. 4. 1974 alkaen. Uuden sopimuksen mukaiset muutokset ja lisäykset vuoden 1973 työehtosopimukseen tullaan toimittamaan täydellisinä laivoille varustamoiden toimesta. Seuraavassa tärkeimmät muutokset edelliseen sopimukseen.

1 §

Palkat alle 14 palv.vuotta yli 14 palv.vuotta
DWT/IHV

alle —	4499	1874	1968
4500 —	12999	2008	2108
13000 —	29999	2064	2167
30000 —	79999	2174	2283
80000 —		2235	2347

2. momentti poistetaan sopimuksesta (pätevyyslisä)

3. momentti tulee kuulumaan:

Radiosähköttäjän, jolla on I luokan tai yleisen pätevyystodistuksen mukainen pätevyys, peruspalkka on 5 % edellä olevan taulukkopalkan mukaista peruspalkkaa korkeampi.

1. 9. 1974 kaikki taulukoissa mainitut rahasummat korotetaan 45 mk:lla.

2 §

Pykälän a-kohdan 1. momentti muutetaan kuulumaan:

a) Ikälisä: Radiosähköttäjä on oikeutettu ikälisään, joka vastaa 5 % peruspalkasta 2, 4, 6, 8, 11 ja 14 vuoden palveluksen jälkeen. Kaksi ensimmäistä ikälisää on sisällytetty radiosähköttäjän taulukkopalkkaan ja hän on oikeutettu näihin ikälisiin aikaisemmasta meripalveluksesta riippumatta.

Seuraavat ikälisät lasketaan taulukkopalkkoista seuraavasti:

1) 5 % kahden (2) vuoden palveluksen jälkeen radiosähköttäjänä varustamosta riippumatta.

2) 10 % neljän (4) vuoden keskeytymättömän palveluksen jälkeen radiosähköttäjänä samassa varustamossa.

3) 15 % seitsemän (7) vuoden keskeytymättömän palveluksen jälkeen radiosähköttäjänä samassa varustamossa.

4) 20 % kymmenen (10) vuoden keskeytymättömän palveluksen jälkeen radiosähköttäjänä samassa varustamossa.

Pykälän a-kohtaan lisätään uusi momentti.

Varustamosta riippuvaisia ikälisiä laskettaessa ikälisään oikeuttavaan aikaan luetaan aika, jolloin radiosähköttäjä on ollut vuosittain vastikelomalla sekä myös aika, jolloin radiosähköttäjä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta yleisen vuosilomalain 3 §:n 5. mom:n 1—9 sekä 13-kohdissa mainituissa tapauksissa. Huom! Vuoden 1973 sopimuksen lopussa oleva liite 1 on edelleen voimassa.

e) Valtamerilisä: 81 mk muutetaan 110 mk:ksi ja 86 mk muutetaan 120 mk:ksi

d) Kirjoituslisä: 82 mk muutetaan 102 mk:ksi.

e) Matkustaja-aluslisä: 54 mk muutetaan 63 mk:ksi

f) Virkapukulisä: 25 mk muutetaan 29 mk:ksi

3 §

2. momentti muutetaan kuulumaan:

Kohtuulliseksi korvaukseksi Suomessa ylläolevan mukaan katsotaan 28 mk päivältä ravinnosta ja ulkomailla 55 mk. Asialliset kulut asunnosta korvataan laskun mukaan.

3. momentti muutetaan kuulumaan:

Kun merimiehellä merimieslain nojalla sairauden aikana on oikeus elatukseen eikä häntä hoideta sairaalassa, maksetaan hänelle 20 mk päivältä elatuksena.

4 §

Pykälään lisätään uusi 6. momentti:

Milloin naispuolinen työntekijä on synnytyksen vuoksi poissa työstä enintään 12 kuukauden ajan ja hän on tästä poissaolostaan sopinut työnantajan kanssa tai poissaolo on aiheutunut synnytykseen liittyvästä sairaudesta, on varustamon myönnettävä hänelle paluuoikeus samaan alukseen tai saman varustamon tai varustamoyhtymän toiseen alukseen vuorojärjestelmää noudattamatta.

Pykälään lisätään uusi 7. momentti:

Radiosähköttäjä, joka Suomessa palaa toimeensa sairauslomaltaan, on oikeutettu saamaan varustamolta kotipaikkakunnan ja toimeentulopaikkakunnan välisestä paluumatkasta juna-, linja-auto-, laiva- tai alennetun lentolipun hinnan.

7 §

Pykälän ravinto- ja asuntokorvausta koskeva kohta muutetaan kuulumaan: Loman aikana suoritetaan korvaus ravinnosta ja asunnosta seuraavasti: ravinto 13,50 mk/päivältä ja asunto 6,50 mk/päivältä.

Pykälän lomarahaa koskeva momentti muutetaan kuulumaan:

Merimiesten vuosilomalain perusteella vuosilomaan oikeutetulle merimiehelle suoritetaan lomarahana 30 % hänen vuosilomapalkastaan sekä 1. 4. 1975 lukien 40 % hänen vuosilomapalkastaan.

8 §

Pykälän markkamäärät muutetaan: 11 mk muutetaan 13 mk:ksi, 13,50 mk muutetaan 16 mk:ksi ja 17 mk muutetaan 20 mk:ksi.

11 §

Pykälän pöytäkirjamerkinnän suluissa oleva kohta muutetaan kuulumaan: Vastaavalla toimella tarkoitetaan samaa virka-asemaa, josta 2 kuukauden ajalta on maksettava vähintään sama peruspalkka kuin siinä aluksessa, mistä siirto tapahtui.

Pykälän 1. momentti muutetaan kuulumaan:

Tämä sopimus on voimassa huhtikuun 1 päivästä 1974 lukien tammikuun 31 päivään 1976 ja sen jälkeenkin vuoden kerrallaan, jollei osapuoli ole sitä irtisanonut.

Edellä mainittujen lisäyksien ja muutoksien lisäksi on sovittu erilaisista asioista pöytäkirjamerkinnällä, joista lyhyet maininnat:

Pöytäkirjamerkintä 1 1. 9. 1974 taulukkopalkat korotetaan 45 mk:lla

Pöytäkirjamerkintä 2 Palkantarkistus 1. 4. 1975: Taulukkopalkat korotetaan 113 mk:lla kuitenkin vähintään 4 %:lla taulukkopalkasta, sekä molempien taulukoiden palkat 1,5 %:n järjestelyvaralla lisätynä 40 mk:lla yli 14 palveluvuoden taulukon osalta. Järjestelyvarasta 1,5 % osa käytetään lomarahaa korottamiseen 40 %:ksi.

Em. tavalla laskettujen palkkataulukkojen lisäksi muodostetaan uusi 6—13 palveluvuoden palkkataulukko, jonka markkamäärät ovat edellisessä kappaleessa määrättyjen palkkojen keskiarvoja.

Painetun sopimuksen 2 §:ssä olevaa ikälisämääräystä muutetaan siten, että sekä kolmas että neljäs ikälisä (kaksi ensimmäistä, joita ei ole laskettu taulukkoon) ovat varustamosta riippumattomia.

Pöytäkirjamerkintä 3: 1. 9. 1975 taulukkopalkat korotetaan 34 mk:lla.

Ansionkehitystakuusta on sovittu määräykset joiden mukaan palkantarkistukset suoritetaan 1. 9. 1975 jälkeen ensiksi tulevan palkanmaksukuukauden alusta.

Pöytäkirjamerkinnöissä 4—14 on määräykset seuraavista asioista:

työpaikkaterveydenhuoltosopimus, työssä rikkoutuneiden silmälasien korvaus, merityö-aikalain voimaansaattaminen ja siihen tehtävät muutokset, merimiesverotuksen uusiminen, sairautta koskevien määräysten selvittäminen, työsuojeluvalvontalain soveltaminen merimiehiin, sairauslomaltaan palaavan inat-kakustannusten korvaaminen kotipaikkakunnalta toimipaikkaan, rationalisointitoimikunnan asettaminen, ikälisämääräyksiin ei muutosta ennen 31. 1. 79, työryhmän asettaminen selvittämään kuukauden päiväluvun laske- mista vastike- ja sairaustapauksissa.

Pöytäkirjamerkintä 20: Sopimuksen voimaantulosovellutus

Merimiehelle, jonka työsuhde jatkuu 1. 4. 1974 jälkeen, maksetaan tämän pöytäkirjan mukaisia palkkoja. Merimies, joka on päästö-katselmoitu ennen 1. 4. 1974 esim. sairaus-omalle ja palaa varustamon palvelukseen, on oikeutettu hakemaan 1. 4. jälkeiseltä ajalta korotetun palkan varustamolta.

P.S. Uusi työehtosopimus lähetetään laiva-jäsenille heti kun se on tullut painetuksi.

Merenkulun ja ahtausalan työsuojeluseminaari

Helsingissä pidettiin toukokuun 15—16 päivinä 1974 merenkulun ja ahtausalan yhteinen työsuojeluseminaari. Sen järjestäjinä toimivat Laivatyöturvallisuuslautakunta ja Ahtausalan työturvallisuusvaliokunta yhteistyössä Työturvallisuuskeskuksen kanssa. Seminaariin osallistui n. 70 ahtausalan ja merenkultualan työntekijää ja toimihenkilöä. Seminaarin aiheina olivat: työsuojeluyhteistyö (sopimukset ja laki), ahtausalaa koskeva työsuojelulainsäädäntö, asenteet työsuojelutoiminnassa, melu ja sen torjunta, vaaralliset aineet ahtauksessa ja laivakuljetuksessa, lastaus- ja purkaustyön järjestys-ohjeet ja niiden sovellutus käytäntöön, laivatyöturvallisuuslainsäädäntö ja sen käytännön toteutus sekä ro-ro laivan lastausmenetelmät turvallisuuden kannalta. Seminaarin päätti paneelikeskustelu johon osallistuivat eri työntekijä- ja työnantajaliittojen edustajat.

Kansaneläkkeet

Kaikkiin Kansaneläkelaitoksen maksamiin eläkkeisiin suoritettiin indeksitarkistus kesäkuussa elinkustannusindeksin noustua pistelukuun 324. Tarkistus nosti kansaneläkkeitä, perhe-eläkkeitä, rintamasotilaseläkkeitä ja lapsen hoitotukia noin 3 prosentilla. Nämä eläkkeet ovat nyt 2—20 mk kuukaudessa en- tistä suuremmat riippuen siitä, mitä osia tai lisiä eläkkeessä on. Edellinen indeksitarkis- tus tehtiin eläkkeisiin viime kuussa.

Korotuksen jälkeen kansaneläkkeen pe- rusosa on 104 mk. Täysi tukiosa on yksi- näiselle eläkkeensaajalle I kalleusryhmässä 201 mk, II:ssa 176 mk ja III:ssa 151 mk kuukaudessa.

Täysi tukilisä on yksinäiselle eläkkeensaajalle 221 mk ja avioparille 177 mk kummal- lekin puolisolle. Apulisan uusi määrä on 95 mk ja hoitolisan 140 mk. Hautausavustuksen enimmäismäärä on 1.038 mk.

Yksinäisen kansaneläkkeensaajan kansan- eläke, missä on täysi tukilisä, nousi I kal- leusryhmässä 526 mk:aan, II:ssa 501 mk:aan ja III:ssa 476 mk:aan kuukaudessa. Aviopa- reilla vastaava eläke on I kalleusryhmässä 442 mk, II:ssa 422 mk ja III:ssa 402 mk.

Perhe-eläkettä saavan puoliorvon eläke on I kalleusryhmässä 61 mk, II:ssa 56 mk ja III:ssa 51 mk. 60—64-vuotiaan täysi rintama- sotilaseläke on I kalleusryhmässä 422 mk, II:ssa 397 mk ja III:ssa 371 mk. Rintamasoti- laslisä on 29 mk.

Korotus merkitsee eläkemenoihin 87,7 milj. markan nousua, mistä Kansaneläkelaitoksen osuus on 70 milj. mk.

Seuraava eläkkeiden korotus tapahtuu elin- kustannusindeksin arvossa 334.

SR:n toimintaa ja tiedotuksia

16. 3. — 31. 5.

Liiton hallituksen kokouksia on pidetty maaliskuun 29 ja 30, huhtikuun 5, 11, 18 ja 29 sekä toukokuun 13 ja 27 päivänä. Liiton vuosikokous pidettiin maaliskuun 23 päivänä.

Jäsenasiat

Eino Salmi, joka erosi liitosta 31. 12. 1956, hyväksyttiin uudelleen jäseneksi 2. 4. 1974 alkaen entisellä jäsennumerolla 514.

Toivo Vilhelm Rissanen, joka erotettiin liitosta sääntöjen 3 §:n nojalla 14. 2. 1972, hyväksyttiin uudelleen jäseneksi 11. 4. 1974 alkaen entisellä jäsennumerolla 887.

Hollantilainen Wilhelm Laan, joka 16. 2. 1974 alkaen on toiminut radiosähköttäjänä mt Solnyssa, on mainitusta päivästä alkaen hyväksytty kannattajajäseneksi numerolla 1.

Intialainen Maneck R Shroff, joka 3. 5. 1974 alkaen on toiminut mt Lennyn radiosähköttäjänä, on mainitusta päivästä alkaen hyväksytty kannattajajäseneksi numerolla 2.

Marja Ilona Leskiselä, jäsennumero 504, on myönnetty hänen toisella toimialalla työskentelyn johdosta pyytämänsä ero 1. 1. 1974 alkaen.

Salme Sinikka Laurialle, jäsennumero 904, on myönnetty hänen pyytämänsä ero 2. 4. 1974 alkaen.

Tero Kärkkäiselle, jäsennumero 974, on myönnetty hänen toiselle toimialalle siirtymisen johdosta pyytämänsä ero 31. 12. 1974 alkaen.

Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta antoi 17. 4. 1974 Jorma Tapani Liikkaselle ottokatselmuskiellon toistaiseksi. SR:n hallitus erotti Jorma Tapio Liikkasen, jäsennumero 545, 17. 4. alkaen toistaiseksi. Posti- ja lennätinhallitus peruutti 3. 5. Liikkaselle 14. 4. 1948 annetun II luokan radiosähköttäjän pätevyystodistuksen samoin toistaiseksi.

Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta antoi 29. 3. 1974 ma Tivanon entiselle radiosähköttäjälle Antti Sakari Sipilälle ottokatselmuskiellon toistaiseksi. Plh peruutti Sipilälle 15. 5. 1968 annetun II luokan radiosäh-

köttäjän pätevyystodistuksen 24. 4. alkaen toistaiseksi. Mainituista syistä johtuen SR:n hallitus erotti Antti Sakari Sipilän, jäsennumero 1248, 24. 4. alkaen sääntöjen 3 §:n nojalla toistaiseksi.

Toukokuun 13 päivänä pitämässään kokouksessa erotti liiton hallitus seuraavat 13 jäsentä 1. 2. 1974 alkaen sääntöjen 9 §:n nojalla syystä, että he olivat jättäneet vuoden 1973 jäsenmaksun maksamatta määräaikaan mennessä:

	Jäsennumero
Gun Ritva Ahtola	1215
Harri Antero Lindberg	1194
Harriet Helena Nyberg	1295
Jorma Esko Matias Raatikainen	1134
Veijo Juhani Rimpiläinen	897
Väinö Antero Hämäläinen	1185
Pentti Tapani Ilppola	1229
Veikko Olavi Kuosmanen	1110
Lena Kristine Lundell	1218
Viljo Mörsky	439
Terttu-Irmeli Suoranta	1297
Anne-Maj Welin	1272
Taisto Aatos Wesslin	1040

Edellä mainittujen, nyt erotettujen jäsenten maksamattomien jäsenmaksujen yhteismäärä oli 2272 markkaa.

Poliisiradien luottamusmiehet

SR:n poliisiradioasemille 8. 3. lähettämän ryhmäkirjeen No 5/74 mukaisesti suoritettiin poliisiradioasemilla luottamusmiessvaalit toimikaudeksi 1. 4. 1974—31. 3. 1975. Luottamusmiehiksi ja varaluottamusmiehiksi tulivat valituiksi seuraavat:

Radioasema	Luottamusmies	Varaluottamusmies
Turku	Valto Tuominen	Martti Siponen
Tampere	Jaakko Aaltonen	Ukko Ranta-Aho
Vaasa	Aatto Häkkinen	Hugo Leppälä
Mikkeli	Antero Orva	Veikko Väinänen
Jyväskylä	Olavi Pajarinen	Pekka Ruohonen
Rovaniemi	Markku Lehikoinen	Jouni Sadinmäki
Kotka	Kari Holma	Väinö Okkonen
Oulu	Erkki Repo	Paavo Rinta-Pollari
Kuopio	Veikko Leskinen	Arvo Matilainen

Virkamiesliiton hallituksen työvaliokunta täydensi 14. 2. pitämässään kokouksessa eräiden virkastosopimustyöryhmien edustusta, jolloin Merialan jaostoon nimitettiin TVK:n edustajaksi toiminnanjohtaja Erkki Koivisto. VTY:n edustajana tässä jaostossa on toiminnanjohtaja Henriikki Rislakki.

Huhtikuun 5 päivänä oli toiminnanjohtaja Koivisto kuultavana eduskunnan sosiaalivaliokunnassa siellä tällöin käsiteltävänä ollees-

**Vuokraa auto —
ehdit enemmän.**

Metallitalo, 688 055 ja 737 260
Lentokenttä, 821 201
Muualla maassa kaikki VW-
piirimyyjät.

Varaukset: 688 055 / 14

interRent
autovuokraamo

ta merimieslain 26 §:n muuttamista koske-
vasta hallituksen esityksestä.

Huhtikuun 10 päivänä ilmoitti Sosiaali- ja
terveysministeriö liitolle, että hallituksen esi-
tys uudeksi merimiesten vuosilomalaisiksi on
annettu Eduskunnalle.

ITF:n 31. kongressi pidetään Tukholmassa
elokuun 7—15 päivinä 1974. SR:n edustajana
osallistuu kongressiin toiminnanjohtaja Erkki
Koivisto.

Pohjoismaainen radiosähköttäjäkonferenssi
pidetään 29—30. 8. 1974 Kööpenhaminassa,
jossa liittoa edustaa toiminnanjohtaja sekä
lisäksi puheenjohtaja Heikki Santala, mikäli
hänellä on siihen tilaisuutta.

Toukokuun 20 päivänä järjesti liitto Rau-
man merenkulkuopistossa radiosähköttäjiksi
opiskeleville tavanmukaisen tiedotustilaisuus-
den. Vastaavanlainen tilaisuus järjestettiin
toukokuun 23 päivänä Maarianhaminassa ra-
diosähköttäjiksi opiskeleville.

Liitto on antanut lausunnot uusien laivojen
radiosähköttäjien hyttitiloja koskevista pii-
rustuksista seuraaville varustamoille: Oy
Finlines Ltd, Etelä-Suomen Laiva Oy, Oy
Henry Nielsen Ab ja Rederiaktiebolaget Sally.

Valtiovarainministeriössä on pidetty meri-
alan jaoston kokouksia toukokuun 13, 15, 21
ja 23 päivinä, jolloin on käsitelty vuoden 1974
virkaehtosopimukseen tulevia muutoksia me-
renkululaitoksen eräiden virkamiesten pal-
velussuhteen osalta, mm. jäänmurtajien ra-
diosähköttäjien palkkaukseen liittyviä asioita.
Kaikista muista kysymyksistä on päästy yk-
simielisyyteen, mutta ensimmäisen radiosäh-
köttäjän toimirahakysymys on edelleen
avoinna.

Valtion Virkamiesten Työttömyyskassan
varsinainen kokous pidettiin 24. 5. Kokouk-
sessa SR:n edustajana oli liiton varapuheen-
johtaja Alf Karjalainen.

Virkamiesliiton liittovaltuuston kevätko-
kus pidettiin 25. 5. SR:n edustajana oli Alf
Karjalainen.

Laivaradiosähköttäjien uudesta työehtoso-
pimuksesta jatkettiin neuvotteluja varusta-
moyhdistysten kanssa huhtikuun 1, 3, 10, 17
ja 26 päivinä ja sopimus allekirjoitettiin 30. 4.
Se on voimassa 1. 4. 1974 alkaen. Pääkohdat
uudesta sopimuksesta on julkaistu toisaalla
tässä numerossa.

Liiton virkamiesjäseniä koskeva uusi virka-

ehtosopimus TVK-V:n ja Valtion työmarkki-
nalaitoksen välillä tuli voimaan 1. 4. alkaen.
Ns. kuoppakorotusneuvottelut siirtyivät jäl-
leen ensi syksyyn, jolloin ne valitettavasti
tullaan taas käymään työrauhavelvoitteen
alaisina siitä huolimatta, että Virkamiesliiton
liittovaltuusto on kokouksessaan vaatinut
Virkamiesliittoa hyväksymään uuden virka-
ehtosopimuksen vasta sen jälkeen kun myös
kuoppakorotuksista on päästy sopimukseen.

Näin talvikauden päättyessä toivotan omas-
ta puolestani kaikille liiton jäsenille oikein
virkistäviä kesälomapäiviä.

Helsinki 31. 5. 1974

tj

Merimiesasiain neuvottelukunta 1974—1976

Merimiesasiain neuvottelukunta 1974—1976

Valtioneuvosto on 1974-03-14 asettanut me-
rimiesasiain neuvottelukunnan vuosiksi 1974—
1976 sekä määrännyt neuvottelukunnan
kokoonpanon seuraavaksi:

Puheenjohtaja varatuomari Veikko Ka-
nerva.

Jäsenet: ylitarkastaja Valto Järvinen
(työsuojeluhallitus), vt. vanhempi hallitus-
sihteeri Matti Salmenperä (sosiaali- ja
terveysministeriö), lainopin kandidaatti
Pirkko Wilén, varajäsenenään merimies-
ammattientarkastaja Heimo Suikki (men-
renkulkuhallitus), lainopin kandidaatti Per
Forsskåhl, varajäsenenään dipl.ins. Pehr
S. Grunér (Merenkulun työnantajaliitto),
varatuomari Stig Lundqvist, varajäsene-
nään merikapteeni Justus Harberg
(Ålands Redarförening), maatalous- ja met-
sätiet. lisensiaatti Ilmo Rinkinen, vara-
jäsenenään metsänhoitaja Antti Alameri
(Rannikko- ja sisävesiliikenteen työnantaja-
liitto), toiminnanjohtaja Henrikki Rislak-
ki, varajäsenenään järjestösihteeri Sven-
Erik Nylund (Suomen laivapäälystöliit-
to), toiminnanjohtaja R. Olavi Railo, va-
rajäsenenään ylikonemestari Evert Janhu-
nen (Suomen Konepäälystöliitto), sihteeri
Robert Herdin, varajäsenenään puheen-
johtaja Olavi Keitele (Suomen Merimies-
Unioni), toiminnanjohtaja Erkki Koivis-
to, varajäsenenään asiamies Bertel Öster-
lund (Suomen Radiosähköttäjiliitto).

Merimieseläkekassa

Sjömanspensionskassan

UUDENMAANKATU 16 A — 00120 HELSINKI 12 — PUH. 65 84 33
NYLANDSGATAN 16 A — 00120 HELSINGFORS 12 — TEL. 65 84 33

MERIMIESVEROSTA

Merimiehellä on eräissä tapauksissa mahdollisuus saada oikaisu toimitettuun merimiesverotukseen.

Merimiesverolautakunta voi merimiehen tekemästä hakemuksesta ottaa huomioon velkojen korot, sairausvakuutuspäivärahat sekä tapaturman johdosta suoritettut päivärahat ja muut korvaukset.

Virheellinen merimiesveron pidätys voidaan oikaista.

1. Merimiesveron palauttaminen hakemuksesta

Merimiehellä on oikeus saada merimiesveron palautusta seuraavissa tapauksissa:

Korot

Jos merimies on verovuoden aikana suorittanut vähintään 500 markkaa sellaisten velkojen korkoja, joiden vähentämiseen verotuksessa hänen maissa saamansa tulot eivät riitä, määrää merimiesverolautakunta hakemuksesta merimiesveron uudelleen.

Sairausvakuutuspäiväraha

Silloin kun merimies on sairaus- tai synnytysloman ajalta saanut palkkaa työnantajalta ja sairausvakuutustoimisto on suorittanut työnantajalle päivä- tai äitiysrahan, on merimiehellä oikeus saada hakemuksesta takaisin tältä ajalta liikaa suorittamansa merimiesvero. Työnantajalle suoritettuna päivä- tai äitiysrahan määrän on oltava kuitenkin vähintään 500 markkaa.

Tapaturman johdosta suoritettu päiväraha tai muu korvaus

Liikennevahingon tai työtapaturman alaiseksi joutunut merimies voi saada palkasta pidätettyä merimiesveroa takaisin, jos työnantaja on maksanut palkkana

- liikennevakuutusta koskevien eri lakien
- liikennevakuutuskorvausta saavien invalidihuollosta annetun lain
- työntekijäin eri tapaturmavakuutuslakien

mukaisesti suoritettavan päivärahan, henkilövahingon johdosta suoritettavan jatkuvan korvauksen, elinkoron, eläkkeen tsekka siihen liittyvät lisät. Päivärahan tai korvauksen määrän on tässäkin tapauksessa oltava vähintään 500 markkaa.

Hakemuksen tekeminen

- Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja se voidaan tehdä käyttäen lomaketta "Merimiesverohakemus I", jota on saatavana varustamoista, verotoimistoista ja merimiesverolautakunnasta. Hakemukseen on erityisen huolellisesti merkittävä hakijan nimi ja osoite.
- Hakemukseen on liitettävä korkokuitit,

sairausvakuutustoimiston todistus tai vakuutusyhtiön päätös.

— Hakemus toimitetaan suoraan merimiesverolautakunnalle, osoite Bulevardi 21, 00180 Helsinki 18.

— Hakemuksen on oltava perillä merimiesverolautakunnassa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa verovuoden päättymisestä eli merimiesveron suorittamisvuotta seuraavan maaliskuun 31. päivänä.

Hakemus voidaan tehdä kuitenkin

myöhemmin, jos

- sairausvakuutustoimiston todistus
- vakuutusyhtiön päätös tai
- kun näistä on valitettu, valitusviranomaisen päätös, on annettu verovuoden päätyttyä. Tällöin hakemus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa sairausvakuutustoimiston todistuksen, vakuutusyhtiön tai valitusviranomaisen päätöksen antamisesta.

Hakemukseen annettava päätös

Merimiesverolautakunta ratkaisee hakemusasiat. Merimiesverolautakunnan päätös lähetetään merimiehelle hakemuksessa ilmoitettuun osoitteeseen. Uudenmaan lääninhallitus palauttaa liikaa pidätetyn merimiesveron ilman eri hakemusta. Merimiehen on syytä ilmoittaa merimiesverolautakunnalle osoitteensa muutoksesta, etteivät päätöksen lähettäminen ja palautettavan veron maksaminen viivästyisi.

2. Virheellisesti pidätetyn merimiesveron oikaiseminen

Työnantaja oikaisee merimiesveron pidätyksen, jos merimiesveroa on pidätetty enemmän kuin merimiesverotaulukon mukaan olisi pitänyt pidättää. Vaatimus oikaisusta on tehtävä pidätyksen toimittaneelle työnantajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin pidätys on toimitettu. Mikäli merimies ei ole enää pidätyksen toimittajan palveluksessa, ei tämä kuitenkaan voi oikaista virhettä.

Merimiesverolautakunta oikaisee merimiesveron pidätyksen

- jos työnantaja ei ole suostunut tehtyyn oikaisuvaatimukseen
- jos pidätyksen virheellisyys huomataan pidätyksen toimittamisvuoden jälkeen tai
- jos pidätys on toimitettu merimiesverokorttiin merkityn verotaulukon mukaan, mutta merimies olisi ollut oikeutettu lievempään taulukkoon tai
- jos pidätys on toimitettu ankarimman merimiesverotaulukon mukaan, kun merimiesverokorttia ei ole esitetty ja merimies olisi ollut oikeutettu lievempään taulukkoon.

Hakemuksen tekeminen

- Hakemus tehdään kirjallisesti. Tähän tar-

koitukseen on laadittu lomake "Merimiesverohakemus 2".

— Hakemus on toimitettava merimiesverolautakunnalle **kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona virheellinen pidätys on toimitettu.**

— Katso myös hakemuksen tekemisestä edellä annettuja ohjeita.

Merimiesverolautakunnan päätös ja palautettava vero lähetetään merimiehelle hakemuslomakkeessa ilmoitettuun osoitteeseen.

3. Muutoksenhaku

Edellä mainituissa tapauksissa annettuun merimiesverolautakunnan päätökseen tyytymättömän merimies saa hakea siihen muutosta Uudenmaan lääninhallitukselta.

Päätöksen merkitystä valitusosoituksesta käy ilmi, mitä valitusta tehtäessä on noudatettava.

Ohjeita ja neuvoja merimiesverotusta koskeissa asioissa antaa merimiesverolautakunta, osoite Bulevardi 21, 00180 Helsinki 13, puh.: 93/64 18 11/vaihd.

Utdrag ur SR:s verksamhet och meddelanden 16. 3. — 31. 5. 1974

Förbundets styrelse har sammanträtt den 29 och 30 mars, den 5, 11, 18 och 29 april samt den 13 och 27 maj. Förbundets årsmöte hölls den 23 mars.

Den holländska radiotelegrafisten Wilhelm Laan som sedan den 16. 2. 1974 har tjänstgjort som radiotelegrafist på m/t Solny har godkänts som understödande medlem nr 1 i förbundet från samma datum.

Den indiska radiotelegrafisten Maneck R. Shroff som sedan den 3. 5. 1974 har tjänstgjort som radiotelegrafist på m/s Lenny har från nämnda datum godkänts som understödande medlem nr 2 i förbundet.

Sjöfararnas disciplinsnämnd gav den 17. 4. påmönstringsförbud tillsvidare åt radiotelegrafist Jorma Tapani Liikkanen medlem nummer 545 som från samma datum även uteslöts ur förbundet tillsvidare.

Sjöfararnas disciplinsnämnd gav den 29. 3. påmönstringsförbud tillsvidare åt m/s Tivanos förra radiotelegrafist Antti Sakari Sipilä. Post- och telegrafstyrelsens indrog Sipiläs II klass radiotelegrafistcertifikat den 24. 4. från vilket datum Sipilä medlem nummer 1248 även uteslöts ur förbundet tillsvidare.

Vid sitt möte den 13 maj uteslöt förbundets styrelse följande medlemmar ur förbundet från den 1. 2. 1974 enligt stadgarnas 9 § (obetalda medlemsavgifter):

Namn	Medlemsnummer
Gun Ritva Ahtola	1215
Harri Antero Lindberg	1194

Harriet Helena Nyberg	1295
Jorma Esko Matias Raatikainen	1134
Veijo Juhani Rimpiläinen	807
Väinö Antero Hämäläinen	1185
Pentti Tapani Ilppola	1229
Veikko Olavi Kuosmanen	1110
Lena Kristine Lundell	1218
Viljo Mörsky	439
Terttu-Irmeli Suoranta	1297
Anne-Maj Welin	1272
Taisto Aatos Wesslin	1040

Ovannämnda nu uteslutna medlemmars sammanlagda obetalda medlemsavgiftssumma utgör 2272 mk.

Den 10 april meddelade Social- och hälsovårdsministeriet åt förbundet att regeringens proposition om ny semesterlag för sjömän hade förelagts riksdagen för godkännande.

ITF:s 31 kongress hålles i Stockholm den 7—15 augusti. Som SR:s representant deltar Erkki Koivisto.

Den nordiska radiotelegrafistkonferensen hålles i Köpenhamn den 29—30 augusti. SR representeras av Erkki Koivisto och eventuellt även av ordförande Heikki Santala.

Den 20 maj höll förbundet det sedvanliga informationstillfället för de snart från Raumo Sjöfartsinstitut utdimitterade radiotelegrafisteleverna. Ett liknande informationstillfälle hölls den 23 maj i Mariehamn.

Förbundet har gett utlåtanden om radiotelegrafisthyttutrymmena på följande rederiernas nybyggen: Oy Finlines Ltd, Etelä-Suomen Laiva Oy, Oy Henry Nielsen Ab och Rederi Ab Sally.

Tjänstemannaförbundets förbundsfullmäktiges vårmöte hölls den 25. 5. i Helsingfors. SR representerades av Alf Karjalainen.

Underhandlingarna om fartygsradiotelegrafisternas nya kollektivavtal fortsattes den 1, 3, 10, 17 och 26 april och avtalet under-tecknades den 30. 4. 1974. Det nya avtalet gäller från den 1. 4. 1974.

Det nya tjänsteavtalet för förbundets tjänstemannamedlemmar gäller från den 1. 4. 1974. De sk. gropjusteringarna flyttades igen till hösten, varvid dessa underhandlingar tyvärr som förut kommer att föras under rådande arbetsfred fastän Tjänstemannaförbundets förbundsfullmäktige vid sitt möte hade fördrat att Tjänstemannaförbundet skulle godkänna det nya avtalet först efter det man enats om gropjusteringarna.

Från den 2-åriga radiotelegrafistkursen i Mariehamn utdimitterades den 28. 5. 1974 följande fem radiotelegrafister vilka erhölet det nya allmänna radiotelegrafistcertifikatet:

Namn	Medlemsnummer
Bertholm Ruth Sigrid	1350
Friksson Heljä Kaarina	1351
Norrlund Lars Henrik	1352
Nordman Tor-Erik	1353
Vane Marion Tuulikki	1354

UUSIA RADIOSÄHKÖTTÄJIÄ

Rauman merenkulkuopistossa syksyllä 1972 aloittaneesta 24 radiosähköttäjäoppilaasta oli jäljellä tämän 2-vuotisen koulun päättyessä toukokuun lopussa enää 19, ja heistä vain 11 sai kansainvälisen radiosähköttäjän yleisen pätevyystodistuksen toukokuun 28 päivänä 1974. Mainitusta päivästä alkaen hyväksyttiin nämä 11 uutta radiosähköttäjää Suomen Radiosähköttäjiliitto ry:n jäseniksi seuraavilla jäsennumeroilla:

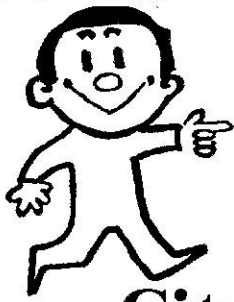
Elomaa, Pertti Kalevi Jalmari	1339
Forsblom, Heikki Oskari	1340
Helin, Riitta Helena	1341
Huvila, Olli Olavi	1342
Kaan, Pertti Henrik	1343
Könönen, Arja Maritta	1344
Korpiluoma, Ilkka Kalervo	1345
Meri, Markku Jorma Juhani	1346
Palmuaro, Pentti Johannes	1347
Riippa, Heikki Emanuel	1348
Saarenkylä, Jouni Kalervo	1349

Maarianhaminassa syksyllä 1972 aloittaneesta 12 radiosähköttäjäoppilaasta sai koulun päättyessä 28. 5. 1974 vain viisi kansainvälisen radiosähköttäjän yleisen pätevyystodistuksen. Mainitusta päivästä alkaen hyväksyttiin nämä viisi uutta radiosähköttäjää Suomen Radiosähköttäjiliitto ry:n jäseniksi seuraavilla jäsennumeroilla:

Bertholm, Ruth Sigrid	1350
Eriksson, Heljä Kaarina	1351
Norrlund, Lars Henrik	1352
Nordman, Tor-Erik	1353
Vane, Marion Tuulikki	1354

I Yleisen luokan jäänmurtaja-harjoittelu

Tammikuun lopusta pääsiäisen pyhiin välisenä aikana nyt valmistunut sähköttäjäkursssi suoritti harjoittelukauden j.m. Varmalla ja Tarmolla. Kurssi kokonaisuudessaan

**OM -
tule
tuttava-
kauppaan.**

City-Radio

CITY CENTER, Kaivok. 8, puh. 662 211
VIISKULMA, Fredrikink. 19, puh. 656 466

sai tilaisuuden ottaa osaa mielenkiinnolla odotettuun jaksoon, jonka pituus vaihteli 8—12 vuorokautta. Erittäin positiivisena seikkana kaikkien mielestä oli a.o. j.m.ien sähköttäjien ennakkoluuloton suhtautuminen rekryyttien saapumiseen ja toiminnan harjoitteluun aluksilla.

Aluksi tutustuttiin radiolaitteisiin ja laivaan yleensä kaikkia pienimpiä yksityiskoh- tia myöden. Tämän jälkeen päästiin itse asiaan eli liikenteeseen sähköttäjien valvonnan alaisina tietystikin. Kysyttiin mitä tahansa ja mistä tahansa, aina saatiin selventävä vastaus ja useimmissa tapauksissa tutkit- tiin ko. asia käytännössäkin. Myös tekniikan asioihin perehdyttiin teoriassa ja ennen kaik- kea käytännössä.

Murtajien liikenteen salliessa liikennöitiin valvonnan alaisina kaikilla bandeilla, asia, mitä ei koulussa oltu voitu käytännössä suorittaa. (nyt OIEL on OK). Koko luokan mie- lipide ko. harjoittelusta oli äärimmäisen po- sitiivinen ja toivottavasti seuraavat kurssit- kin voivat suorittaa saman harjoittelun. Kurs- simme kokonaisuudessaan esittää mitä par- haimmat kiitoksensa j.m. Varman ja Tarmon päälliköille Leisiole ja Kauppiselle, sähköt- täjille Sihvo, Roiha, Pennanen ja Kankainen sekä murtajien muulle henkilökunnalle erit- tain antoisista ja miellyttävistä harjoittelu- päivistä.

I GC-luokka

I Yleisen luokan kronikat

Alava: Takaisin Quineaan!
Elomaa: Pentti, piippu ja Hannele
Forsblom: Hevoset ja toto
Hanni: Anni, ainoa aviovaimo
Happonen: Laskekaa lippu!
Heikkinen: Pepsicolaa
Helin: Linkkuveistä tarvitaan!
Huvila: Axelbandet ja Turku
Ikonen: ??????????
Kaan: Myynti ja markkinointi
Korpiluoma: Pääsisäpä Amsterdamiin
Könönen: Voi, voi menipä heikosti
Meri: ??? Punainen sertifikaatti ???
Palmuaro: No niin, antaapa mennä
Pellinen: Possosibilities
Rautiainen: Tama shelva very yes
Riippa: Helkkari, järjestyksen mies!
Saarenkylä: Mie oon evakko
Savola: Vaunut irti!

Matkustaja saapui radiohyttiin ja kertoi radiosähköttäjälle haluavansa puhelun liike- kumppanilleen. Sähköttäjän tiedusteltua puhelinnumeroa vastasi matkustaja:

— Se on salainen, mutta sen verran voin kertoa, että paikka sijaitsee Uudenmaan läänissä.

I Yleisen luokan ryhmäkuva: Takarivi vasemmalta, Heikki Forsblom, Atte Alava, Pertti Kaan. Seuraava rivi vasemmalta: Pekka Savola, Heikki Riippa, Pentti Elomaa, Hannele Happonen. 3. rivi takaa vasemmalta: Ilkka Korpiluoma, Markku Meri, Olli Huvila. Eturivi vasemmalta: Hannu Rautiainen, Jouni Saarenkylä, Pentti Palmuaro, Kai Heikkinen. Kuvasta puuttuvat: Riitta Helin, Ulla Ikonen, Arja Könönen, Anni Hanni, Olavi Pellinen.

"Yhteispohjoismaiset taksat"

Huhtikuun alussa tapahtuneiden radiopuhelujen hinnannousujen yhdeksi syyksi mainittiin siirtyminen yhteispohjoismaiseen taksaan. Nyt on saatu selville että se tarkoittaa seuraavaa:

Suomalainen laiva ruotsalaisen rannikkoaseman kautta Suomeen: VHF 1,78 kfr/min. MF 2,28 kfr/min.

Suomalainen laiva tanskalaisen rannikkoaseman kautta Suomeen: VHF 2,00 kfr/min. MF 2,50 kfr/min.

Suomalainen laiva norjalaisen rannikko-

aseman kautta Suomeen: VHF 1,89 kfr/min. MF 2,39 kfr/min.

Pohjoismainen laiva suomalaisen rannikkoaseman kautta kotimaahansa: VHF 2,00 kfr/min. MF 2,50 kfr/min.

Yhteispohjoismaista tässä on se, että Tanskalla ja Suomella on samat tariffit.

Mielenkiintoista on myös se, että pohjoismaiselle laivalle tulee lyhyen sanoman lähettäminen esim. Suomen kautta Ruotsiin kalliimmaksi kuin jollekin ei-pohjoismaiselle. Esim. japanilainen laiva pääsee halvemmalla kuin ruotsalainen!

Radiosähkötäjä A. Jensonin työehtosopimusneuvottelut

Juuri päättäneet työehtosopimusneuvottelut saivat minut muistelemaan sanomanvaihtoa, johon kerran sattumalta jouduin tutustumaan. Tapahtumasta on jo monta vuotta, mutta sähkösalaisuuden säilyttämiseksi olen muuttanut asianosaisten nimet.

Kaikki alkoi sanomasta S/T Lotharilta. Lai-
va oli aikarähdattuna ja sieltä lähetettiin seuraavanlainen sähkö varustamolle:

Lothar 3 13/12 12 1030

olieskib

kh

lähdetty arubasta 1000 täysi lasti bensiniä eta lonto 241200

päällikkö +

Samana iltana lähetettiin taas sanoma laivalta varustamolle:

Lothar 4 24 12 1900

olieskib

kh

pian arubasta lähdon jälkeen vaipuivat kapteeni konepäällikkö ja muu päällystö sekä miehistö tajuttomuutta muistuttavaan uneen stop mahdotonta herättää heitä

sähkötäjä a jensen +

urgent kh 312 25 12 2117 itp

urgent

sähkötäjä

lothar

lyngbyradio

ilmoittakaa sijaintinne ja kurssinne vähentäkää vauhtia stop sytyttäkää kulkuvalot stop oletteko yrittänyt herättää kapteenia kaatamalla kylmää vettä hänen päälleen?

olieskib +

Lothar 6 43 13 0800

olieskib

kh

olen yrittänyt herättää kapteenia ja muita kaikin keinoin mutta tuloksetta stop sijainti epävarma stop olen käynyt konehuoneessa mutta en saa selvää kaikista kahvoista ja vauhtipyöristä stop yritin pudottaa ankkurin vauhdin hidastamiseksi stop yritys epäonnistui stop mistä kulkuvalot sytytetään

sähkötäjä a jensen +

urgent kh 389 25/24 13 1210

urgent

sähkötäjä

lothar

lyngbyradio

ottakaa alus komentoonne stop erittäin tärkeää pysäyttää kone sillä seuraukset yhteentörmäyksestä tai karilleajosta täydessä vauhdissa ovat arvaamattomat stop vahvistakaa

olieskib +

lothar 7 32 14 0900

olieskib

kh

kiitos ylennyksestä stop olen ollut alhaalla koneessa mutta en vielä ole saanut selville miten koneet pysäytetään stop olen pannut ruorin niin että ajamme ympärää stop kaunis ilma

päällikkö a jensen +

Portishead-, Norddeich-, Bergen- ja Lyngbyradion kautta merenkulkijoita kehoitettiin tähyttämään ja ilmoittamaan havaintoja Lotharista. Neljä raporttia saatiin.

12 MHz:llä sai Portisheadradio ilmoituksen AGNUS MC INTYRE/GLAQ:lta että he olivat Jäämerellä kohdanneet LOTHARin joka purjehti kohti Murmanskia.

Lyngbyradiolle ilmoitti OLGA/OXHO 8 MHz:llä, että he olivat edellisenä päivänä maanneet yhdessä LOTHARin kanssa Suezin redillä vuoroa odottamassa.

Bergenradiolla oli qso 4 MHz:llä TROKA-DERO/LGTF:n kanssa. Aluksen päällikkö ilmoitti olleensa matkalla Pohjois-Amerikkaan ja että LOTHAR samana päivänä oli ohittanut hänet samalla kurssilla ja 22 solmun nopeudella.

Lopuksi Norddeichradio vastaanotti virkasanomaa 16 MHz:llä. FREIHERR VON GUGGENMEIER/DAFH ilmoitti nähneensä LOTHARin Rio de Janeirossa kahvia lastaamassa.

urgent kh 420 32 14 1017

urgent

a jensen

lothar

lyngbyradio

laiva on vaarana merenkululle kun se ajaa ympyrää ilman kulkuvaloja stop sammuttakaa tuli pannujen alta stop varustamo maksaa teille huomattavan palkkion mikäli tuotte laivan turvallisesti satamaan

olieskib +

lothar 8 18 14 1510 itp
olieskib
kh
olen sammuttanut toisen pannun ja kurssi
on koilliseen stop mitä tarkoittaa huomattava?

pääliikkö a jensen +

kh 492 13 15 1136
a jensen
lothar
lyngbyradio
olemme tänään tallettaneet nimellenne
25000 kruunua kööpenhaminan säästöpankkiin
olieskib +

lothar 9 19 16 0915
olieskib
kh
minulla on ilo ilmoittaa että kapteeni ja muu päällystö ovat tänään heränneet huomattavan levänneinä sähköttäjä a jensen +

En suosittelen sähköttäjää Jensenin menettämään kenellekään. Mutta silloin kauan sitten se saattoi olla melko tehokas.

Dragø

(Kirjoitus on B. Österlundin kääntämä tekijän luvalla Tanskan Radiosähköttäjälähtön lehdestä "Radiotelegrafien" nr. 10/1973).

— Ool sips, terveisiä
Tanelille Kuopioon...

Uudisrakennuksia suomalaisille varustamoille

TANKKILAIVOJA:

Salora Oy, 154000 dwt, valmistuu 1976.
Suomen Tankkilaiva Oy:
Suomen Tankkilaiva Oy, 138650 dwt, syysk. 1974.
Palkki Oy, 138650 dwt, tammik. 1975.
Oy Iskun Tehtaat, 138650 dwt, huhtik. 1975.
Rederi Ab Sally, 132000 dwt, 1974.
Henry Nielsen Oy:
Henry Nielsen Oy, 29800 dwt, toukok. 1975.
Suomen Petrooli Oy, 6000 dwt, 1974.

IRTOLASTILAIVOJA:

Finnlines Oy:
Oy Thomesto, 23200 dwt, 1974
Henry Nielsen Oy:
Henry Nielsen Oy, 35000 dwt, 1976.
Oy Pulpships, 35000 dwt, maalisk. 1975.
Oy Pulpships, 35000 dwt, syysk. 1975.
Ab Helsingfors Steamship, 35000 dwt, toukok. 1975.
Ab Helsingfors Steamship, 35000 dwt, jouluk. 1975.

RS 3/74

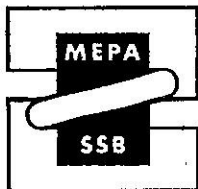
Ab Helsingfors Steamship, 35000 dwt, elok. 1976.
Ab Helsingfors Steamship, 35000 dwt, jouluk. 1976.
Oy Malita Shipping, 35000 dwt, kesäk. 1975.
Kaukomarkkinat Oy, 35000 dwt, elok. 1976.
Oy Tankships, 35000 dwt, lokak. 1976.
Gustav Paulig Oy, 35000 dwt, helmik. 1977.
Oy Starckjohann, 35000 dwt, 1976.
Ulkokaupat Oy, 35000 dwt, 1977.

LINJARAHTILAIVOJA:

Finnlines Oy:
Yhtyneet Paperitehtaat Oy, 14900 dwt, 1976.
Yhtyneet Paperitehtaat Oy, 14900 dwt, 1976.
Yhtyneet Paperitehtaat Oy, 14900 dwt, 1976.
Yhtyneet Paperitehtaat Oy, 14900 dwt, 1976.

MATKUSTAJALAIVOJA:

Finnlines Oy:
Enso-Gutzeit Oy, 20000 grt, 1977.
Rederi Ab Sally:
Viking Line, 4200 grt, kesäk. 1974.
Oy Silja Line:
Suomen Höyrylaiva Oy, 12000 grt, toukok. 1975.
Höyrylaiva Oy Bore, 12000 grt, jouluk. 1975.

MEPA-PALSTA

puheenjohtaja Valto J. Järvinen ja MEPA:n toiminnanjohtaja Matti Haarma. Kahvitilaisuuden jälkeen siirryttiin uusiin toimitiloihin Isokatu 73:een, jossa tapahtui tilojen esittely.

Onnittelemme

SUOMEN MERIMIES-UNIONIN JA MERIMIESPALVELUTOIMISTON OULUN TOIMISTOTILAT VIHITTIIN KÄYTTÖÖN

Suomen Merimies-Unionin eläkesäätiö on hankkinut Oulusta huoneiston, jonne ovat majoittuneet Suomen Merimies-Unionin Oulun toimisto sekä Merimiespalvelutoimiston (MEPA) Oulun palvelupiste. Toimistotilojen vihkiäisiä vietettiin 27. 3. arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Paikalla oli mm. Oulun kaupungin kunnalliselämän, valtiollan sekä merenkulkujärjestöjen ja muiden merenkulun piirissä työskentelevien yhteisöjen edustajia. Tilaisuuden isäntinä toimivat Suomen Merimies-Unioni ja MEPA.

Merimies-Unionille toimistotilat merkitsevät muuttoa Oulun vanhoista tiloista uusiin, kun taas MEPA:lle tapaus on kokonaan uuden toimintapisteen perustaminen. Jo aikaisemmin MEPA:lla on ollut palvelupisteet Helsingissä, Kotkassa ja Turussa, joten Oulun piste ja sen vastikään työnsä aloittanut asiamies merkitsevät merenkulkijoille tarkoitettujen vapaa-ajan palveluiden ulottamista myös pohjoisrannikolle.

Uusien tilojen vihkiäiset aloitettiin Seura-huoneella pidetyllä kahvitilaisuudella, jossa puhuivat Suomen Merimies-Unionin puheenjohtaja Olavi Keitele, MEPA:n hallituksen

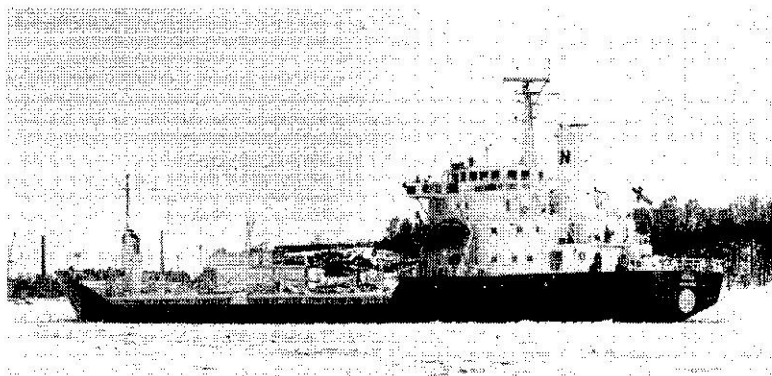

Elokuun 24 päivänä 1974 täyttää Turussa 60 vuotta radiosähköttäjä, metsänhoitaja **Viljo Kalle Hirvenkari**. Hän on syntynyt Haukiputaalla. Ylioppilaaksi hän tuli Oulun lyseosta ja metsänhoitajan tutkinnon hän suoritti Helsingin Yliopistossa 1946. Kansainvälisen II luokan radiosähköttäjän pätevyystutkinnon hän suoritti 31. 8. 1937. Suomen Radiosähköttäjälitto ry:n jäsenenä hän on ollut 1. 9. 1937—29. 12. 1950 ja uudelleen 20. 1. 1973 alkaen. Vuosina 1937—1940 hän toimi radiosähköttäjänä seuraavissa laivoissa: Tauri, Savonia, Hulda Thorden, Ester Thorden, Kemi ja Hesperus sekä vuosina 1973—74 sijaisena Botnia, Bore V ja Vuosaari. UK:n hän kävi 1940. Talvi- ja jatkosotaan hän osallistui tykistössä. Vänr. 1940, yliluutn. 1956. Saanut VR4 s.a.; Js.mm.; SK ar.; SL R. Vuosina 1965—72 hän toimi alucmetsänhoitajana Sodankylässä.

Ensimmäisten onnittelijoiden joukossa oli myös Suomen Radiosähköttäjälitto. Toiminn.joht. Erkki Koivisto luovutti Oulun MEPA-asiamiehelle Aino Pohjolalle liittonsa viirin. Vas. MEPA:n hallituksen puheenjohtaja Valto J. Järvinen. Foto: MEPA/Karttunen.

M/T KIISLA

Tuotesäiliöalus KIISLA

Torstaina tammikuun 31. pnä 1974 luovutettiin Valmet Oy:n Helsingin Telakalla Kattajanokalla Neste Oy:lle 5750 dw-tonnin öljytuotteiden jakelualus KIISLA.

MT KIISLA on varsin erikoinen alus. Se sisältää runsaasti sellaisia teknisiä yksityiskohtia, joita ei ole aikaisemmin sovellettu tämän tyyppisissä aluksissa. Lisäksi laivan turvallisuutta ja ympäristöystävällisyyttä lisääville ratkaisuille on toteutuksessa pantu erityistä painoa.

MT KIISLA on suunniteltu talviliikenteeseen Suomen saariston vaikeissa väyläolosuhteissa. Laivaan on rakennettu varustamon muiden alusten tapaan ympyränmuotoinen komentosilta, josta on hyvä näkyvyys kaikkiin suuntiin. Varustukseen kuuluu kaksi eri aallonpituuksilla toimivaa tutkaa kytkettynä tietokoneohjattuun yhteentörmäämisen estämislaitteistoon. Ohjailuominaisuuksien parantamiseksi laivassa on erillinen keulaohjauspotkuri. Laivan runko on maalattu kirkkaan siniseksi ja kansirakenteet vaalean vihreiksi.

MT KIISLAAN on rakennettu kaksinkertainen runko, mikä tarkoittaa, että se on varustettu kaksoispohjalla ja kaksoislaidoituksella. Tämä rakenne vähentää huomattavasti öljyvuotojen mahdollisuutta haavereiden yhteydessä. Paloturvallisuutta on lisätty varustamalla lastitankit kaasuuntumisen ehkäisvällä inertkaasulaitteistolla.

Ympärivuotisen rannikkoliikenteen johdosta on erityistä huomiota kiinnitetty MT KIISLAN jäissäkulkuminaisuuksiin. Laivan rungon muoto on kehitetty jäänmurtamislaboratoriossa suoritettujen mallikokeiden antamien tietojen perusteella. Alus on rakennettu korkeimpaan mahdolliseen jääluokkaan I A Super. Laivassa on ns. jäänmurtajakeula ja sen kyljet ovat jäänmurtajien tapaan sisäänpäin kaltevat. Tämän lisäksi alus on varustettu Wärtsilän kehittämällä keulan ja kylkien ilmahuuhtelujärjestelmällä, joka kitkaa pienentävällä voiteluvaikutuksella helpottaa aluksen liikkuvuutta jäissä.

MT KIISLAN lastitankit on käsitelty epoksimaalilla. Aluksen lastaus ja purkaus suoritetaan kuudella hydraulikäyttöisellä syväkaivopumpulla. Järjestelmän käyttölaitteet on sijoitettu erilliseen konehuoneeseen laivan kannelle, missä ovat myös huuhtelujärjestelmän ilmakompressorit. Aluksen eri laitteiden suhteellisen suurta sähkönkulutusta varten keulapakan alle on sijoitettu 1500 kVA:n kaasuturbiinikäyttöinen generaattori, joka on ensimmäinen laatuaan Suomen kaupalaivastossa.

LEIKKAA TALTEEN:

Meripäälyllystövälitys

Linnankatu 3
☎ 90-632 557
00160 HELSINKI 16

Merimieskatselemies

Linnankatu 3
☎ 90-625 695
00160 HELSINKI 16

Merimiespalvelustoimisto

Linnankatu 3
☎ 90-13 322
00160 HELSINKI 16

Merimieseläkekassa

Uudenmaankatu 16 A
☎ 90-658 433
00120 HELSINKI 12

Merimiesverolautakunta

Bulevardi 21
☎ 90-641 811
00180 HELSINKI 18

Helsingin

Sairausvakuutustoimisto
Rva Wardi, Keskuskatu 6
☎ 90-12 002
00100 HELSINKI 10

ISSA:n alainen työryhmä Suomeen

Kansainvälinen Sosiaaliturvajärjestö
ISSA on päättänyt perustaa Merenkulkijain sosiaaliturvan yhteystoimiston Suomeen. Toimiston ensisijaisena tehtävänä voidaan pitää merenkulkijain sosiaaliturvaa koskevien tutkimusten ja tietojen keräämistä ja välittämistä. Yhteystoimiston muodostavat eri maiden merenkulun sosiaaliturvalaitokset ja toimiston sihteeristön tehtäviä ryhtyy Merimieseläkekassa hoitamaan.

ISSA on lyhennys nimestä International Social Security Association eli Kansainvälinen Sosiaaliturvajärjestö, ja sen kotipaikka on Geneve.

ISSA on itsenäinen järjestö, mutta toimii läheisessä yhteistyössä Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) kanssa. ISSA:n tarkoituksena on edistää ja kehittää sosiaaliturvaa maailmanlaajuisesti parantamalla sosiaaliturvan teknillistä ja hallinnollista toteuttamista.

ISSA on perustettu v. 1927 ja sen jäseninä on sosiaaliturvalaitoksia yli sadassa maassa. Sen toimintapiiriin kuuluu yli 500 miljoonaa ihmistä.

ISSA toimii ensisijaisesti siten, että se

- 1) järjestää kansainvälisiä kokouksia,
- 2) edistää tietojen ja kokemusten vaihtoa,
- 3) tutkii sosiaaliturvakysymyksiä,
- 4) julkaisee aikakausjulkaisuja ja tutkimuksia sosiaaliturvan alalta, sekä
- 5) toimii yhteistyössä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa.

ISSA:n toiminnan perustana ovat komiteat. Komiteoita on kahdenlaisia: alakohtaisia, joiden tehtäviin kuuluu sosiaaliturvan eri alueiden (esim. perhe-eläke) kartoitus sekä alueellisia, jotka käsittelevät yhden maanosan sosiaaliturvan erilliskysymyksiä.

Perustettu Merenkulkijain sosiaaliturvan yhteystoimisto on ensimmäinen työalakohtainen ISSA:n alaisuudessa toimiva työryhmä. Yhteystoimiston muodostavat eri maiden merenkulun sosiaaliturvalaitokset ja toimiston sihteeristön tehtäviä ryhtyy Merimieseläkekassa hoitamaan.

Perustettavan toimiston tehtäviä ei ole vielä tarkkaan rajattu. Toimiston ensisijaisena tehtävänä voidaan kuitenkin pitää merenkulkijain sosiaaliturvaa koskevien tutkimusten ja tietojen keräämistä ja välittämistä. Asiaa koskevien seminaarien järjestäminen sekä julkaisujen toimittaminen kuuluu myös yhteystoimiston tehtäviin.

Merenkulkijain sosiaaliturvan yhteystoimiston perustamista puolsi se seikka, että eri maiden merenkulkijat työskentelevät samanlaisissa oloissa ja näin asiaa koskevia tietoja ja tutkimuksia voidaan yleensä

soveltaa kaikkien merenkulkijamaiden oloihin.

ISSA:n jäsenjärjestöt Suomessa ovat
Eläketurvakeskus
Kansaneläkelaitos
Merimieseläkekassa
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Tapaturmavakuutuslaitosten
Liitto ja
Työttömyyskassojen Yhteistyöjärjestö.

Valtion virkaehtosopimukset

Valtion virkaehtosopimukset noudattelevat ns. Lindblomin paperin raameja. Sopimuskausi on 22 kk (1. 4. 74 — 31. 1. 76). Irtisanomismahdollisuus vuoden 1975 alussa 16. 2. 75 mennessä.

Yleiskorotukset

Peruspalkkoja korotetaan seuraavasti:

- 1. 4. 74 95 mk/kk
- 1. 9. 74 35 mk/kk
- 1. 4. 75 86 mk/kk, kuitenkin väh. 4 %
- 1. 9. 75 26 mk/kk.

Tästä seuraa, että myös kalliinpaikanlisät, joiden prosenttiosuudet pysyvät entisinä (9 — 6 — 3 %), nousevat.

Ikälisät

Laskentaperusteet muuttuivat 1. 4. 74 lukien siten, että ikälisien karttuma-aika on entisen 15 vuoden sijasta 12 vuotta. Ikälisät lasketaan nyt peruspalkasta ja kalliinpaikanlisästä. Karttumavuodet ovat 2, 4, 6, 9 ja 12 vuotta, vastaavat prosentit 7, 7, 6, 5 ja 5 %.

Lomaltalopuura

Vuonna 1974 35 % ja vuonna 1975 50 % loma-ajan palkasta.

Vuorotyökorvaukset

Iltatyöissä klo 18 — 21 väliseltä ajalta 15 %, yötyöissä klo 21 — 06 väliseltä ajalta 30 % (molemmat nousivat 5 %), lisäksi arklauantaina klo 06 — 18 maksetaan 25 %. Pääsiäislauantaina, juhannus- ja jouluaattona klo 00 — 18 aattopäivänsä 100 %.

Muuta

Ikälisiin oikeuttavaksi ajaksi hyväksytään nyt palvelu kauppalaivastossa rajoituksetta, entinen 10 vuoden maksimiraja on poistettu.

Ns. pitkän vuosiloman saamiseksi on palveltava edelleen 15 vuotta, vaikka kaikki ikälisät karttuvatkin 12 vuodessa.

Sijaiset, jotka toimivat "satunnainen apulainen"-nimikkeellä mm. rannikkoasemilla, eivät vielä ole oikeutettuja ikälisiin.

Eläkeiän alentaminen on kuollessa pisteessä. Neuvottelut päästään aloittamaan aikaisintaan vuoden vaihteessa.

Mainittakoon, että peruspalkka palkkaluokassa A 16 on 1. 4. lukien 1327 mk ja palkkaluokassa A 19 1473 mk (summat ilman kalliinpaikan- ja ikälisiä).

E. H.

**Suomen Radiosähköttäjäliitto ry:n
tiedote Erkki A. Koiviston
rahaston perustamisesta**

Maamme ammattiyhdistysliikkeen historiassa on yli 40 vuotta samoja tehtäviä johtavassa asemassa hoitanut henkilö melkoinen harvinaisuus. Tällainen pitkä toimikausi on Suomen Radiosähköttäjäliitto ry:n nykyisellä toiminnanjohtajalla, radiosähköttäjä Erkki A. Koivistolla, joka 5. 12. 1932 alkaen on hoitanut näitä tehtäviä ensin sihteerinä 1. 4. 1954 saakka ja sen jälkeen toiminnanjohtajana. Hän on liiton perustajajäsen 21. 11. 1920 alkaen ja liiton varapuheenjohtaja hän oli 1923, hallituksen varajäsenenä 1924—27, 1931, 1972 ja 1974, tilintarkastajana 1932 ja hallituksen jäsenenä 1933—1971 ja 1973. Hänen asiantuntemustaan on käytetty lukuisissa toimikunnissa, komiteoissa, konferensseissa ym. tilaisuuksissa.

Toiminnanjohtaja Koiviston läpi liiton historian jatkunut ainutlaatuisen uhrautuva työ on mahdollistanut liiton kehittymisen nykyäikaiseksi ammattijärjestöksi. Erikoisen lähellä hänen sydäntään on aina ollut radiosähköttäjäien koulutuksen tehostaminen. Kiihtolisuuden osoitukseksi hänen tähänastisesta työstään maamme kansainvälisten radiosähköttäjäien hyväksi ja hänen läheistvään 75-vuotispäivänsä (2. 7. 1974) johdosta päätti liiton hallitus toukokuun 27 päivänä 1974 pitämässään kokouksessa yksimielisesti perustaa hänen nimeään kantavan rahaston, josta laetaan stipendejä radiosähköttäjäiksi opiskeleville ja jonka varoilla mahdollisuuksien mukaan tuetaan myös muuta radiosähköttäjäien ammattia edistävää toimintaa.

Toiminnanjohtaja Erkki A. Koiviston nimeä kantavan rahaston välityksellä hänelle 75-vuotispäivän onnentoivotukset esittävien nimet tullaan jättämään hänelle yhteisellä adressilla. Rahaston osoite on:

Erkki A. Koiviston rahasto
Postisiirtotili no 579055-1
Pl 104
00151 Helsinki 15

Kunnioittavasti
Suomen Radiosähköttäjäliitto ry
Hallitus

**Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:s
meddelande om grundandet av
Erkki A. Koivistos fond**

I vårt lands fackföreningsrörelses historia är det en ovanlighet att i över 40 år i ledande ställning sköta samma uppgifter. En dylik lång tjänstgöringstid har Suomen Radiosähköttäjäliitto ry:s nuvarande verksamhetsledare, radiotelegrafist Erkki A. Koivisto som sedan den 5. 12. 1932 har skött dessa uppgifter, först som sekreterare till den 1. 4. 1954 och därefter som verksamhetsledare. Han var med om att grunda förbundet den 21. 11. 1920, var viceordförande 1923, styrelsesuppleant 1924—27, 1931, 1972 och 1974, revisor 1932 och styrelsemedlem 1933—71 och 1973. Hans sakkunskap har använts i otaliga arbetsgrupper, kommittéer, konferenser m.m.

Verksamhetsledare Koivistos genom förbundets historia fortsatta uppoffrande arbete har möjliggjort förbundets utveckling till ett modernt fackförbund. Särskilt nära hans hjärta har utvecklandet av radiotelegrafistutbildningen alltid varit. Som ett tack för hans långvariga arbete för vårt lands internationella radiotelegrafisters bästa och med anledning av hans kommande 75-årsdag (2. 7. 1974) beslöt förbundets styrelse vid sitt möte den 27. 5. 1974 enhälligt grunda en fond som bär hans namn. Fonden kommer att ge stipendier åt lovande elever vid radiotelegrafistinstitutet och dess medel kommer i mån av möjlighet även att användas till att på annat sätt understöda verksamhet för radiotelegrafistyrkets främjande.

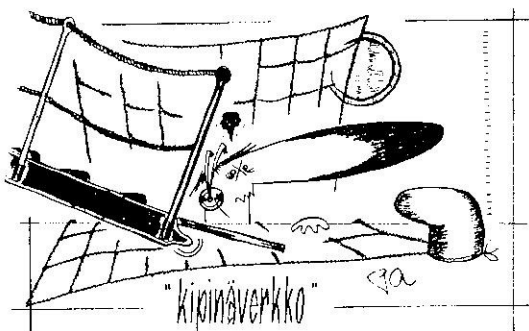
Namnen på dem som via Erkki A. Koivistos fond önskar lyckönska honom på hans 75-årsdag kommer att överlämnas åt honom med en gemensam adress.

Fondens adress är:
Erkki A. Koivistos fond
Postgirokonto nr 579055-1
P.O.B. 104
00151 Helsingors 15
Med högaktning
Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.
Styrelsen

Jäänmurtaja Varma avasi vaikeissa olosuhteissa uutta väylää. Perässä olevat laivat joutuivat ajamaan mahdollisimman lähellä toisiaan. Varman takana ensimmäisenä oleva alus törmäsi äkkiä Varman perään.

Meriselitystilaisuudessa kuultiin nuorta perämiestä, joka törmäyksen aikana oli ollut perään ajaneen laivan komentosillalla. Kysyttäessä syytä törmäykseen vastasi perämiestä:

— Mutta päällikkö sanoi minulle vahtiin tullessani että nyt ajetaan varman päälle.

Toimipaikkojen vaihdokset ajalla

4/2 – 16/5 -74

4. 2. Timo Kropsu, Sirocco
19. 2. Erkki Nykänen, Tramontana
1. 3. Antti Sipilä, Aspo
3. 3. Erik Lagerroos, Viking IV
5. 3. Vesa Hallivuo, Rhea
6. 3. Mikko Saario, Frances
- „ „ Veikko Viljamaa, Purha
7. 3. Clas Wilenius, Marella
8. 3. Matti Kettunen, Araguaya
- „ „ Jorma Liikanen, Nunnalahti
11. 3. Esko Elo, Tuira
12. 3. Pekka Aalto, Triton
- „ „ Arvi Pöijärvi, Oihonna
- „ „ Martti Reiman, Hanse
- „ „ Pertti Soinoja, Varjakka
- „ „ Martti Vaaja, Finntube
13. 3. Pekka Husgafvel, Valkeakoski
- „ „ Matti Aartia, Malmi
15. 3. Kalevi Immonen, Finncarrier
- „ „ Pekka Mattinen, Sirius
- „ „ Heikki Penttinen, Kotkaniemi
- „ „ Pirkko Sihvo, Palva
17. 3. Esko Heino, Katrina
- „ „ Kaisa Kärnä, Nunnalahti
- „ „ Reino Leppäranta, Sirius
19. 3. Pauli Halttunen, Fleur
- „ „ Leif Mattsson, Bonny
- „ „ Paavo Salmi, Wipunen
20. 3. Markku Immonen, Orion
- „ „ Kari Laamanen, Corona
- „ „ Eero Virtanen, Finnrose
22. 3. Stig Lindgren, Bore
- „ „ Leo Pietilä, Bore XI
23. 3. Jari Savolainen, Passad III
- „ „ Hilpas Lemmetty, Tervi
24. 3. Veikko Jantunen, Pensa
25. 3. Pertti Salomaa, Finntrader
26. 3. Oiva Kopakkala, Finnclipper
- „ „ Veijo Rimpiläinen, Arcturus
27. 3. Arto Halonen, Vuosaari
- „ „ Erkki Helminen, Hektos
- „ „ Esko Moilanen, Palva
28. 3. Ensio Kauppila, Berny
- „ „ Risto Alanne, Oihonna
- „ „ Markku Karanko, Inha
29. 3. Arvi Pöijärvi, Aallotar
30. 3. Eero Hankkio, Katrina
31. 3. Pirkko Sihvo, Airismaa
- „ „ Heikki Tietäväinen, Viking IV

maaliskuussa paikanhakijoita 12
välityksiä 12

1. 4. Matti Kivinen, Markus
- „ „ Lars Lundelin, Bore Nord
- „ „ Leevi Rintala, Aspo
- „ „ Seppo Wilén, Roslagen
2. 4. Olavi Mertanen, Purha
- „ „ Eino Salmi, Clio
3. 4. Timo Ojaniemi, Bore V
4. 4. Jorma Roos, Finnrose
- „ „ Seppo Torniainen, Outokumpu
5. 4. Bjarne Rehn, Ilmatar
8. 4. Heikki Hukkanen, Tyysterniemi
- „ „ Juha Kopponen, Hesperus

- „ „ Väinö Lappalainen, Leo
- „ „ Taneli Nousiainen, Fennia (SHO)
- „ „ Rune Rothberg, Viking II
9. 4. Kalevi Greis, Baltic
- „ „ Markku Immonen, Orion
- „ „ Raimo Itkonen, Kiisla
- „ „ Paula Rautavaara, Colonel Bill
10. 4. Jyrki Pesonen, Maltesholm
- „ „ Erkki Mustonen, Rhea
11. 4. Aaro Keuramo, Enskeri
- „ „ Tapio Lahtinen, Bore X
- „ „ Leo Suutarinen, Valkeakoski
13. 4. Oiva Vanhanen, Aconcagua
14. 4. Eero Myllynen, Castor
15. 4. Heikki Tuominen, Granö
17. 4. Vesa Hallivuo, Corona
- „ „ Matti Kari, Nestegas
- „ „ Ossi Kukkonen, Presto
- „ „ Mikko Saario, Frances
- „ „ Pekka Mattinen, Ilmatar
18. 4. Seppo Tiljander, Bore VI
19. 4. Erik Nyman, Pegny
- „ „ Pauli Salonen, Floria
22. 4. Pekka Asunta, Someri
- „ „ Jorma Heinonen, Baronessan
- „ „ Erkki Palisalo, Finnmaid
- „ „ Toivo Rissanen, Dafny
- „ „ Thure Skog, Vasa Express
- „ „ Pekka Uotila, Virgo
23. 4. Pertti Soinoja, Finnwood
- „ „ Pekka Husgafvel, Finn fellow
- „ „ Väinö Lappalainen, Juno
24. 4. Tor-Erik Eriksson, Gregersö
- „ „ Gert-Owe Eriksson, Styrsö
- „ „ Kari Laamanen, Arcturus
- „ „ Tapio Mikkola, Vuosaari
- „ „ Aaro Orpana, Finntube
25. 4. Matti Härkönen, Clio
- „ „ Aarno Karhu, Bore X
- „ „ Pertti Särkkä, Kiisla
- „ „ Olof von Troil, Skandia
- „ „ Veikko Viljamaa, Purha
26. 4. Seppo Laine, Malmvik
29. 4. Heikki Gartz, Herakles
30. 4. Kari Rautanen, Corona
- „ „ Manek Shroff, Lenny

huhtikuussa paikanhakijoita 14
välityksiä 13

1. 5. Leif Johansson, Baronessan
2. 5. Gun-Lis Hotanen, Viking II
- „ „ Tuula Salminen, Argo
- „ „ Martti Saikkonen, Finn-Enso
3. 5. Pekka Aalto, Valny
4. 5. Martti Blomgren, Finnpartner
- „ „ Yrjö Lähteenmäki, Solano
6. 5. Tapio Suomi, Arkadia
7. 5. Viljo Hirvenkari, Bore Nord
8. 5. Veijo Rimpiläinen, Pallas
10. 5. Heikki Tuominen, Arona
15. 5. Ulf Fagerström, Viking I
- „ „ Leo Suutarinen, Valkeakoski
16. 5. Pekka Husgafvel, Finnseal

Viimeinkin on sanalle "feedback" keksitty
suomenkielinen vastine. Se on yrjö.

**ULKOMAISIA SUOMENKIELISIÄ
LYHYTAALTOLÄHETYKSIÄ
KESÄLLÄ 5. 5. — 1. 9. 1974
KAIKKI AJAT GMT**

ENGLANTI/LONTOO

Su 1530—1600, Ma Ke To La 1545—1600, joka päivä 1600—1645 taajuuksilla 9580, 11780 ja 15435 kHz.

Joka päivä 1930—1945 taajuuksilla 7110, 5990 ja 9735 kHz.

Kello 1600 ja 1930 alkavissa lähetyksissä uutisia.

NEUVOSTOLIITTO/MOSKOVA

Joka päivä 1630—1730 ja 1830—1900 taajuuksilla 5960, 6000, 7160, 9810 (ja 11980) kHz uutisia ja katsauksia.

PUOLA/VARSOVA

Joka päivä 1530—1600 ja 1730—1800 taajuuksilla 6135 ja 7125 kHz, joka päivä 2000—2030 taajuuksilla 5995 ja 6135 kHz uutisia, katsauksia ja musiikkia.

EQUADOR/QUITO

La 0630—0645 taajuuksilla 9760 ja 11855 kHz usk.ohj.

PORTUGAL (IBRA)

To 1945—2000 taajuudella 9670 kHz usk.ohj.

POSTILAATIKKO

Tällä palstalla julkaistaan lukijoiden kirjeitä ja kysymyksiä. Lähettäkää kirjoitukset osoitteella

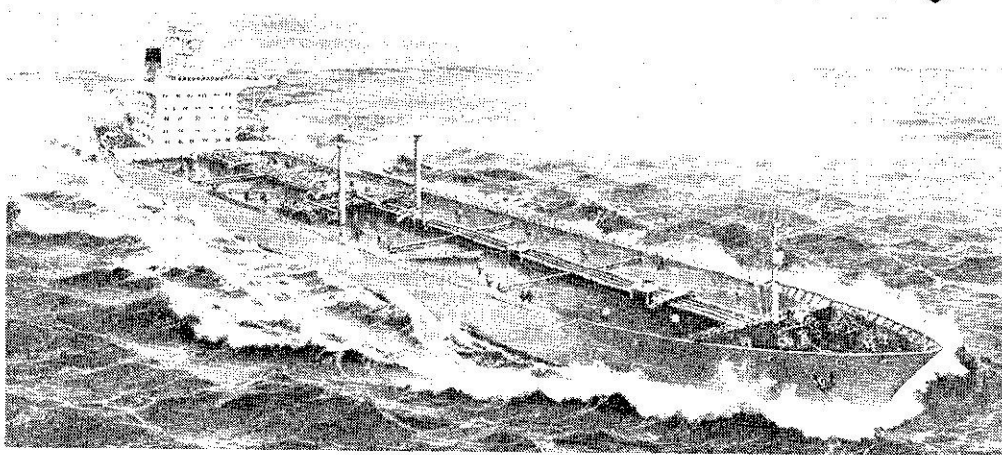
**Radiosähkötäjä-lehti
Erkki Heikkinen
Talontie 9 C 33
00300 HELSINKI 30**

Hyteistä, ylitöistä y.m.

Tuli kirjoituskipinä. Siis inspiraatio, eikä mikään kirjoitustaitoinen virkaveli. (Itse sitä sentään täytyy vielä omia juttujaan pakertaa kasaan). Niin, inspiraatio, kuuluen lähinnä lehtemme ärsyyntyneitä sekä uteliaita osastolle. Mieluummin kai ärsyyntyneitä osastolle, sillä jos joku asia ei ärsytä, niin siihen on tyytyväinen ja tyytyväisten palsta on ole vielä lehdessä havainnut avatuksi. Sitten päivän tekstiin.

Näkyi Radiosähkötäjässä no 1/74 taas maininta, että liitto on antanut vuoden aikana useita radiosähkötäjien hyttitiloja koskevia lausuntoja piirustuksista. Minkälainen on liiton mahdollisuus saada muutoksia piirustuksissa havaitsemiinsa epäkohtiin tai puu-

**Valmet luo vankkaa
kuvaa suomalaisesta laadusta.**

Laivat, paperikoneet,
sähköjunat, traktorit,
dieselmoottorit, trukit,
ilmastointilaitteet,
teollisuusinstrumentit,
urheilu- ja metsästysaseet,
Terhi-perämoottorit.

Valmet-tuotantoa, joka
tunnetaan viidessä maanosassa
korkealaatuisena, loppuun
saakka viimeisteltynä.
Valmet tutkii, suunnittelee,
kouluttaa.

Valmet etenee kohti uusia
tavoitteita teknisen
kehityksen etulinjassa.

VALMET

toksiin? Onko liitto yleensä tehnyt muutosehdotuksia ja missä määrin nämä ehdotukset ovat toteutuneet? Vai onko tilanne se, että kunhan tilat täyttävät lakien ja asetusten vaatimukset, ei muutoksiin ole aihetta esim. viihtyisyyden suhteen? Tällaiset aatokset vaeltelevat mielessäni, kun katselen nykyisiä elinympäristöäni. Muutaman vuoden ikäinen laiva, koko lähes kymmenentuhatta tonnia brutto. Asuinhytti vajaat kolme metriä kantiinsa. Hytissä pakolliset punkka, penkki, pöytä ja pesuallas. Mukavasti mahtuu kaksi ihmistä istumaan sohvalle ja jos tulisi toinenkin kyläilijä, niin löytyy vielä tuoli istuttavaksi. Loput vieraat voikin sitten sijoittaa vuoteeseen ja radiohytin puolelle. Kun nykyään katselee lehtikirjoituksia uusista laivoista, niin niissä selitetään, miten kaikilla on omat tilavat hytit WC/suihkuineen, usein myös erillisine makuuhytteineen, mutta radiosähköttäjä tuntuu vain vanhaan totuttuun tapaan nukkuvan korsteissa tippuva lavuaari vuoteen päädyssä. Vai lienenkö sitten säännön vahvistavassa poikkeuksessa?

Toinen epäkohta radiosähköttäjän hyttilöjen suhteen on toimiston puuttuminen. Kaimanihan kirjoitti viime vuonna lehtemme pääkirjoituksessa samasta asiasta. Kuinka moni konepäälikkö täyttää raporttejaan konehuoneessa tai ylipärimies lastipapereita täkkillä. Sähköttäjän luona asioi koko laivan henkilökunta ja merellä oltaessa yleensä silloin, kun on se päivän ainoa hetki saada yhteys Helsinki-radioon. Toimistossa saisi mukavasti säilytetyksi kaikki paperityöhön kuuluvat tarvikkeet, eikä niitä tarvitsisi surrailla radiolaitteiden taakse ja väliin. Ei myöskään tarvitsisi hätistellä vahtiaikaan asioivia tulemaan myöhemmin uudestaan. Paperityöt tulisivat vähän pakostakin vapaavahtiaikoina tehtäviksi. Vaikuttaisihan tuo radiohytin siisteyteenkin, kun saisi kaikki kurat ja tupakansavut (esim. rahanjaon jälkeen) jättää toimiston puolelle.

Näistä konttorissa tehtävistä paperitoista pääsenkin mukavasti seuraavaan "ärsykkeeseen", sähköttäjen ylitöihin. Kuulemani mukaan varsin monet noudattavat yhä systeemiä, jonka mukaan kuukausittain merkitään ylös vakio ylityötuntimäärä, oli ylitöitä sitten tehty kuinka paljon tahansa. Kun sitten laivaan vaihtuu uusi sähköttäjä, joka ottaa maksun siitä, minkä on tehnytkin, ollen ylityömäärä yleensä suurempi, on päällikkö ensimmäisenä huomauttamassa, että "eihän sähköttäjä kuulu tällaisia ylityökorvauksia. Katso sieltä edeltäjän papereista. Niin ja niin monta vuotta hänellä oli vain sen ja sen verran ylitöitä ja kaikki työt tulivat tehdyksi". Laitetaanpas joku täkkäri työajan jälkeen kannelle skrappaamaan tai maalamaan ilman ylityökorvauksia. Ei taida onnistua, niinkuin ei saakaan onnistua. Mutta sähköttäjä on nostettu työnteon suhteen päällikön ja konepäällikön rinnalle: eiväthän hekään merkitse ylitöitä!

Eikö ole jo korkea aika radio-osastonkin

siirtyä kautta linjan muiden osastojen kanssa yhtenevään käytäntöön, että aloitettu ylityötunti on aina vähintään puolen tunnin ylityökorvauksen hintainen. En toki pyri vääntämään, että ylläoleva koskisi koko Suomen kauppalaivastoa, sillä esim. itse en ole joutunut kokemaan tällaista painostusta. Useissa svc-qsoissa olen kuitenkin kuullut koasian olevan jokapäiväistä elämää monissa varustamoissa.

Päästyäni ammattikuntamme itsekritiikin alkuun, voin hyvin jatkaa samasta aiheesta: radiopäiväkirjan täytöstä. Tullessani uuteen laivaan, siis sellaiseen, jossa en ole ennen ollut, tutkin yleensä alkuun vanhoja radiopäiväkirjoja. Hyvillä mielin panen merkille, että laitteet ovat toimineet fb, kun ei ole vioista mitään merkintöjä. Sitten kuitenkin kurkistaessani varaosakaappiin havaitsen, että lähes kaikki putket ovat varustetut merkinnällä "käytetty, mutta kunnossa". Tutkiesani laitteita sisältä, löytyy monenmoisia merkkejä korjauksista, omaperäisiä virityksiä, jälkiä tulipaloista ym. Jos päiväkirjaan olisi merkitty tiedot vian laadusta, vian et-sinnästä sekä korjauksesta, auttaisi se ratkaisevasti selvittämään aseman laitteiden "sielunelämää". Joskus olen tuntitolkulla hakenut vikaa, josta päällikkö on todennut, että "siinä on usein ollut sama vaiva, mutta en nyt muista, mitä se edellinen kipinä sille teki". No, kun vajavaisella tekniikan tuntemuksella ja puutteellisin piirustuksin on vika löydetty ja korjattu, saadaan siitä sentään se ilo, että voidaan kertoa kipparille, mitä "se edellinen kipinä" oli oikein tehnyt.

Lopuksi vielä utelu: mitä tarkoittaa Merilain käsikirjassa oleva maininta, että sähköpalvelua suorittaessaan radiosähköttäjä on vahdissa olevan perämiehen alainen? Mitä se sellainen sähköpalvelu on? Onko muuten uusitussa huippumodernissa radiosähköttäjäkoulutuksessa otettu ohjelmaan lainopetus? Merimieslain tuntemus olisi radiosähköttäjällekin erinomaisen tärkeää. Niin, vielä näistä kouluasioista. Olisiko mahdollista saada sinne merimiesten koulun puolelle tietoa, että radioaseman läheisyydessä maalattaessa tulitaisiin kysymään, mitkä antennilaitteet ovat maalauksen tarpeessa. Sille taudille ei olla vielä keksitty nimeäkään, jota podin puhdistettuani viikon aikana neljänä päivänä huolellisesti maalattuja antennieristimiä. Raaputtelin pois parit mönjäykset, undercoatingit ja lakkavärit. Ja vaikka kuinka toin julki kaikille kuulosäteellä oleville, että armahtakaa eristimiä väritysvimmaltanne, niin seuraavan päivän sain taas aloittaa maalinpoistolla.

Että tekeväälle sattuu, mutta tekemättömälle vielä enemmän. Kevättä rintaan ja 73

TIMO'S

PS. kuka perhana se on keksinyt piiska-antennien käytön laivoissa. Kokemusteni mukaan piiska häviää reilusti vanhalla vaijersysteemille. Ja aina löytyy laivasta tilaa muutamalle vaijeriantennille.

sama

Parin viime vuoden aikana, tilatessaan uusia aluksia, ovat varustamot lähettäneet piirustukset kaikille merenkulkijajärjestöille hyväksyttäväksi. Nimimerkin tapauksessa ei piirustuksia vielä liitolle saatu. Yleensä liiton huomautukset on otettu huomioon sikäli kuin se teknillisesti on ollut mahdollista. Ja kyllä liitto lausunnossaan ottaa huomioon myös viihtyisyyden, toimistotilat jne. Tilanne eräiden uusien alusten kohdalla onkin huomattavasti parantunut nykyisen käytännön aikana.

"Kiintää", etukäteen sovittu ylityötunsi määrä on selvästi lain vastainen, joten siitä ei sen pitempään.

Tuo "sähköpalvelu" tuntuu varsin merkittävä jutuulta. Toimitus ei onnistunut löytämään ko. pykälää mistään. Tietäisikö joku muu asiasta jotain?

Rauman merenkulkuopiston toimintakertomuksen mukaan merilakia ei opeteta radiosähkötäjille. Asiaa olisi varmasti syytä harkita.

Toimitus

Sähkesalaisuudesta

Useissa varustamoissa on vallalla käytäntö, että radiosähkötäjä, tehtyään radiotilitykset PLH:lle, lähettää kopiot radioliikennemaksujen päiväkirjoista ja radiosanomien päiväkirjoista varustamolle tositteeksi yksityisistä puheluisia ja sanomista.

Tällainen menettely sotii pahasti sähkö- ja puhelinsalaisuuden säilyttämistä vastaan (Kansainvälinen pikatiedotus yleissopimus, Montreux 1965, 35 artikla). Yllä esitetyn menettelyn perusteeksi ei tietääkseni ole "mustaa valkoisella" varustamojen taholta muual-
la kuin Mariehamns Tryckeri Ab:n painamissa kaavakkeissa, mutta jo tuollainen teksti lomakkeessa on omiaan johtamaan harhaan, varsinkin, jos radiosähkötäjien koulutuksessa on tämä asia jäänyt jostakin syystä vähälle huomiolle.

Kysyisinkin nyt kohteliaimmin PLH:n kantaa ko. asiassa. Ja mikäli suinkin mahdollista niin Radiosähkötäjälehdessä palstoilla, jollain tiedo-
menisi mahdollisimman monen "päälly" sisäpuolelle".

Pohjanmerellä 74-04-04

R/O Pekka AE Husgafvel

Radiotiedotusten sisällön tahi vain tiedotuksen olemassaolon ilmaiseminen asiattomille on mahdollisuuksien mukaan estettävä. Nämä perussäännöt liittyvät pikatiedotusyleissopimuksen 35 artiklaan ja radio-ohjesäännön pykälisiin 722-724. Itsekukin tiedonvälityksen pyörteissä peuhaaava tuntee jo kokemuksesta, miten tulkinallisia nuo yleispyöreät pykälät ovat.

Käytännön neuvoksi sopii harkinta, onko jokin tieto sinne tai tänne ilmoitettavaksi tarkoitettu. Puhelua ja sähköä koskevat tiedot ovat tarkoitettut laskutuksen

kontrolliksi, eikä niiden ilmoittamista laskutuksessa voida tulkita salaisuuden rikkomiseksi. Ei ole kohtuutonta, jos varustamo haluaa verrata plh:n laskut laivalta saatuihin selvityksiin ja ottaa huomioon maksujen jakaumat privaatti- ja varustamoasioihin. Kylähän kirjanpidon tulisi yleensä joihinkin tositteisiin pohjautua.

Viime vuoden loppuun saakka hoidettiin posti- ja lennätinhallituksen talousosastosta varustamoihin kohdistettu laskutus manuaalisena, ja jokaisen palvelutapahtuman detaljitiedot sisältyivät yhtiölle lähetettyihin tositteisiin. Tämän vuoden alusta käynnistynyt ATK-laskutus sisältää myös tapauskohtaisia tietoja, joiden avulla on mahdollista tarkistaa laskutusten oikeellisuus. Melko roimasti kohonneet taksat saattavat innostaa varustamoita kontrollin ylläpitoon.

Sähkeitten ja puheluiden toimikusta koskeissa säännöksissä on otettu huomioon mm. samassa asunnossa asuvien ja samaa puhelinta käyttävien intimitetisoja, mutta sielläkään sitä ei ole voitu ulottaa laskutuksen piiriin. Tuskinpa tässä laivan kipinän kohdalle sattuvassakaan. Onhan CP-merkinnällä varustettu laivaradioasema sinänsä verrattavissa yleiseen teletuimipaikkaan.

PLH/radio-osasto/Tkn

KERTAUS ON OPINTOJEN ÄITI

Motto: Liiton sääntöjen 11 §.

"Puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi vaalia varten asetettavilla ja tehtävään suostuneilla ehdokkailla tulee olla vähintään viiden jäsenen kannatus. Hallituksen muiden jäsenten vaalia varten asetettavilla ja siihen suostuneilla ehdokkailla pitää olla vähintään kolmen samaan jäsenryhmään kuuluvan jäsenen kannatus."

Johdannoksi vielä lainaus Liiton yleiskirjeestä 3/73 12. 10. -73. "Liiton hallituksen jäsenten vaali suoritetaan liiton sääntöjen 11 §:n mukaisesti siten, että ehdokkaat Pj:ksi, vPj:ksi ja hallituksen jäseniksi on tehtävä marraskuun 30 pv. 1973 mennessä."

Liiton edellinen vuosikokous v. 1973 aikanaan evästi hallitusta päättävän syyskokouksen varalle. Puhuttiin paljon ja hartaasti.

Tiedettiin paikan päällä, että nyt ei mitään ratkaista, syyskokous tekee päätökset.

Kuka tiesi? Minä sain tietää asiasta paikan päällä vuosikokouksessa. Silloin kipeät jäsenmaksuasiat jäivät syksyyn, eväineen kaikkineen, ja tuo syyskokous on päättänyt ne asiat, joiden mukaan me nyt pelaamme.

Nyt me laivakipinät nautimme oman passiivisuutemme tai liittomme sääntöjen tuntemattomuuden satoa. Yhdistysdemokratia on pelannut, virheitä ei ole sattunut. Voimme ainoastaan syyttää itseämme, meistä monet "nukkuvien puolueeseen" kuuluvina, jotka emme kantaa ole ottaneet, emme edes äänestäneetkään.

Alkuvuodesta jaettiin meille liiton vuosikokouksuksi äänestysmalleineen ja äänestyslippuineen. Äänestettiin, mutta tuon lähete-
kirjeen olen kadottanut. Siinä kuitenkin oli
syyskokouksen päättämä ehdokaslista nyt jo
käytyihin vuosikokousvaaleihin, joissa oli yksi
ehdokas puheenjohtajan tuolille, kaksi eh-
dokasta varapuheenjohtajaksi sekä useampi
jäseneksi.

Ehdokasasettelu on ollut liiton sääntöjen
mukainen. Puheenjohtajaksi on löytynyt vain
yksi ehdokas, jolla on ollut viiden jäsenen
kannatus. Varapuheenjohtajaksi noviseja oli
kaksi, joista tiedän toisella olleen merijäsen-
ten melkoisen kannatuksen. Äänestys oli
sääntöjen puitteissa demokraattinen, ja va-
lituksi tuli enimmäin ääniä saanut, kuulemani
mukaan neljän äänen majoriteetilla. Halli-
tuksen uutta kokoonpanoa en tunne, tiedän
kyllä, että oma ehdokkaani tuli yhtenä jäse-
nenä mukaan.

Yleiskirjeen 3/73 liitteen 1. mukaan on jä-
senjakautumamme seuraava:

Maksavia laivajäseniä	n. 220 kpl
„ Rannikkoasemat, murtajat	46 kpl
„ Poliisiradiossa	46 kpl
Muissa toimissa	n. 340 kpl

On mitä todennäköisintä, että näissä vaa-
leissa on ainakin meriväen puolella "nukku-
vien puolue" korjannut suurimman sadon.
Muuten ei ole käsitettävissä, että lukumää-
rältään suurehko aktiivinen meriväki ei saa-
nut yhtään edustajaansa päättävän elimen-
me johtoportaan. Demokratia pelaa aina
puutteellisesti, ellei jäsenkunnan pääosa ole
aktiivisesti mukana niillä kahdella käytettä-
vissään olevalla keinolla: aktiivisella ehdo-
kasasettelulla ja passiivisella äänestämällä.
Itse voi aina aktivoida sekä itseään että
ammattitovereitaan ottamalla kantaa äänen-
kannattajan palstoilla.

Vuoden 1973 vuosikokouksessa purnattiin
mm. jäsenmaksuehdotuksia vastaan. Tiedos-
sa oli, että liiton talous ei kestä aikaisemman

30 mk:n kuukausimaksun varassa. Korotus-
tarve liitollemme oli perusteltu ja kipeä. Liit-
ton syyskokous päätti 24. 11. 73 siirtymisestä
prosenttilinjalle, tuntemallamme tavalla. Tätä
käytäntöä, demokraattista päätöstä, on nouda-
tettu kuluvan vuoden alusta alkaen. Kolmen
ensimmäisen kuukauden ajalta minulla on jo
omakohtaisia kokemuksia päätöksen seurauk-
sista. Uskallan julkistaa lyhennetyn otteen
viimeisestä jäsenmaksuremissasta.

Pääliikkö	4500	42
Konepääliikkö	3400	27
I. mestari	2143	17
Sähköttäjä	2260	47

Numerot puhuvat omaa selvää kieltään,
ei niihin ole lisättävää. Se on tulos nukah-
taneiden puolueen passiivisuudesta silloin
kun olisi tarvittu muunlaisiakin kannanottoja
kun purnausta messissä, sähköttäjien kes-
ken bandeilla tai pubeissa.

Konkreettisena ehdotuksena esitän, että lii-
ton päättävä elin ajanjakson 1. 1. — 30. 6.
1974 pohjalta tekee tutkimuksen liiton tulo-
jen ja menojen suhteista. On hyvä, että
budjettimme laaditaan siten, että 10 % jää
kartuttamaan vararahastoamme. Omalta koh-
daltani kuitenkin en voi hyväksyä, että
ennusteen ylitys jäsenmaksussani on 53,8 %,
kokonaiskorotuksen ollessa 63,8 %.

Timo Kiiskelle kiitos niistä ajatuksista, mi-
tä hän esitti viimeisessä pääkirjoituksessaan
30. 11. 73. Hän on havainnut, että demok-
ratia ei toteudu jäsenmaksuasiassakaan, ellei
kunnioiteta päättävistä tilaisuuksista poissa-
olevien kantaa. He taas voivat edustaa ryh-
mänsä vain edustusmiesten kautta. Demok-
ratia ei pelaa koko voimallaan, ellei meri-
väki saa jäsenmääränsä mukaista edustusta.
Se toteutuu vain liiton sääntöjen puitteissa,
joiden kertaaminen olkoon jäsenkuntamme
lähin tehtävä.

Blyth 9. 4. 1974
Matti Valta
ms. Koiteli

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.

Sepänkatu 13 A 1, 00150 Helsinki 15

Postiosoite:

PL 104, 00151 Helsinki 15

Sähköosoite:

Radiolitto, Helsinki

Puhelin:

90-635 320

Toiminnanjoht. suoraan 90-669 868

Asiamies suoraan 90-637 959

Postisiirtotili:

7590-9

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja:

Erkki A. Koivisto

Valkjärventie 15, 02130 Tapiola 3,

puh. 90-467 447

Puheenjohtaja:

H. Santala

Varapuheenjohtaja:

A. Karjalainen

Hallituksen jäsenet:

E. Heikkinen, V. Jyvä, V. Leppämäki, A.

Sihvo, M. Teriö, B. Osterlund

Hallituksen varajäsenet:

G. Ekman, J. Hänninen, A. Keisteri, E. A.

Koivisto, B. Långholm, I. Toivanen

"Radiosähköttäjä"

Päätoimittaja:

Erkki Heikkinen,
Talontie 9 C 33, 00300 Helsinki 30,
puh. 90-578 871 (90-896 477)

Ilmoitukset:

Raimo Sarka
(Ilmoitusmiehet r.y:n jäsen)
Hämeentie 62 C 35, 00500 Helsinki 50,
puh. 90-766 523 ja 90-774 954

Ilmoitushinnat v. 1974:

kertailmoitus

Etu- ja takakansi	450.—	10 %:n
1/1-sivu	400.—	alennus
1/2-sivu	350.—	vuosi-
1/4-sivu	150.—	ilmoi-
1/8-sivu	70.—	tuksista
Väriissä 200.—/väri netto		

Ilmoitusten ja lehteen tarkoitetun aineiston oltava
toimituksen käytettävissä 3 viikkoa ennen kunkin
numeron ilmestymistä. Ilmestyy helmi-, huhti-,
kesä-, elo-, loka- ja joulukuun puolessa välissä.

Tilaushinta: 12.— vuodelta

Irttonumero: 2.—

Visi-Radio Oy

Kotka, Keskuskatu 14, puh. 16 310
Työajan jälkeen puh. 23 078

**Suomen suurimman vientisataman
ainoa tutka- ja radioerikoishuolto**

HELSINGIN LAIVATYÖ OY

Uomakuja 3. E. 75

01600 Myyrmäki

☎ 557 861 - 557 801, ill. 537 164

**Suorittaa laivojen puhdistus-,
korjaus- ja maalaustöitä**

ST Startrading oy-ab

ITÄPORTTI 1 B OLARI

02210 RUOMELA

☎ Huolto/Service 883 166

Myynti/Försäljning 883 166

kontt.ajan jälkeen

eft.kontorstid 65 28 09

✓ STARTRADING Telex 12-14 89

— Myy ja huoltaa laivaradiolaitteita, tutkia, kaikuluotaimia, hyrräkompassseja ja automaattiohjauslaitteita.

— Försäljning och service av fartygsradio, radar, gyrokompasser och autostyrningsapparater.

myy, asentaa ja huoltaa
laivaradiolaitteita, tutkia,
kaikuluotaimia, laivapuhelimia ja hälytysjärjestelmiä

OY HEDENGREN AB

Lauttasaarentie 50, 00200 Helsinki 20
Puh. 670 211. Telex 12 1110 hedoy sf

STANDARD ELECTRIC PUHELINTEOLLISUUS OY

myy, asentaa ja huoltaa laivojen radio-,
navigaatio- ja kommunikaatiolaitteita.

Puh. 550 181

Telex

12 580 ITT SF

PL 53

00381 Hki 38

ITT Marine

KAUKO-HUOLINTA OY

HIETALAHDENKATU 3 A

00180 HELSINKI 18

☎ 607 922

Telex: 12-1252

**Tutka- ja laivaradiohuolto
Raumalla**

Tele-Rauma Oy

26100 RAUMA 10 ISOKATU 8
☎ 938 - 13 375

Turun Satama

Joskus sinun kuitenkin tekee mieli

Miksi et lähtisi jo tänään?

VIKINGLINJA

Edullisin meritie Ruotsiin